

هرات از ناامنی جنایی رنج می برد!

این روزها شهروندان هرات از اختطافها سرقت‌های موتر، دوکاکین و مبابیل خویش به شدت نگران هستند. هیچ کس درین شهر به خاطر آرام نمی‌تواند گشت و گذار کند در هر جا و هر لحظه امکان مواجه شدن با سارقین مسلح وجود دارد. دزدان مسلح با بی‌رحمی در صورت مقاومت افراد در برابرشان به ساده‌گی اقدام به قتل می‌کنند که حتی این قتل‌ها شامل نیروهای امنیتی هم شده می‌تواند.

جلوگیری از این فعالیت‌ها تنها با اقدامات نیروهای امنیتی نمی‌شود در کنار اهماتامات امنیتی، به سایر قانون شکنی‌ها که درین شهر وجود دارد، باید توجه شود، اگر این شهر تحت نظم قرار نگیرد این اعمال جنایی همچنان تشدید خواهد یافت.

شهر در حالت بی‌نظمی کلی بسر می‌برد گشت و گذار موترهای غیر قانونی به حدی رسیده که دیگر احساس می‌شود کنترل آن ناممکن است ۹۰٪ موترهای شهر را همین‌ها اند که نه مطابق قانون جاده و ترافیک افغانستان، نه هم اسناد قانونی دارند و هیچ مالیات و محصولی هم برای مستوفیت، ترافیک و شاروالی پرداخت نمی‌کنند.

به همین ترتیب در مرکز شهر اکثریت پیاده‌روها توسط افراد استفاده جو مسدود شده، بخش‌های از سرک‌های عمومی به پارکینگ‌های شخصی تبدیل شده و به یقین که هیچ اداره مسوول (شاروالی، ترافیک و ترانسپورت) را ظاهراً توان کنترل این وضعیت نا بسامان نیست.

قانون شکنی، بی‌نظمی و جرایم یکی مکمل دیگری است که در نهایت امنیت، آرامش و فعالیت‌های اقتصادی جامعه را به شدت مختل می‌سازد.

مسئولیت این همه نابسامانی به دوش اداره محلی هرات است:

والی هرات در هماهنگی با قوماندانی امنیه، شهرداری و ترافیک باید در جلوگیری از گشت و گذار موترهای غیر قانونی برنامه دقیق و منطقی مرحله به مرحله طراحی و به اجرا بگذارند.

در پهلوی آن پلان تنظیم برای پاک‌کاری جاده‌های عمومی و پیاده‌روها از دست فروشان و دوکانداران که پیشرو محل کاسبی خویش را مسدود ساخته و هم از پارکینگ‌ها امتیازی و ایجاد شده توسط افراد استفاده جو سوء استفاده می‌گردد، جلوگیری و به آن پایان بخشند.

با ایجاد اندک نظم و تطبیق مقررات، زمینه مبارزه با جرایم جنایی هم مساعد می‌شود و هم آنانیکه از این فضای بی‌نظمی‌های شهر تحریک به ارتکاب جرم می‌شوند، جسارت‌شان در ارتکاب جرایم تقلیل می‌آید.

با تداوم و تطبیق مداوم و منظم این برنامه، مطمئناً طی چند ماه شهروندان هرات شاهد نظم بهتر شهری و امنیت و مصونیت دوامدار خواهند بود که نتیجه‌اش رشد اقتصادی، آرامش روحی و روانی و همکاری با اداره محلی را در بر دارد.

به امید آن روز

عناوین

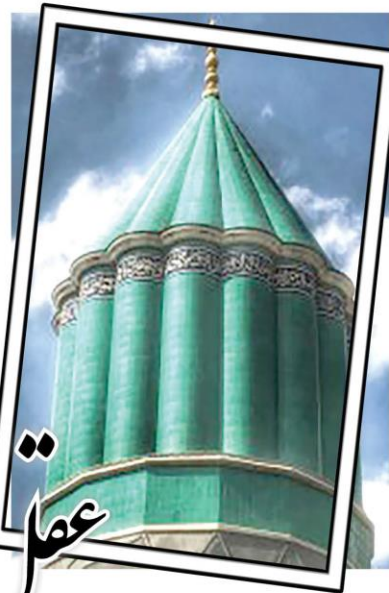
۱) سرمقاله..... ۱	۱۴) معارف هرات با ۳۰ درصد کمبود ۱۹
۲) عقل و معرفت الهی- شرح بیبی از منوی... ۳/۲	۱۵) نمای از آرامگاه خاتم‌الشعرا- ع . جامی ۲۰
۳) نمایشگاه لوازم تزئینی یا ابتکار ۴	۱۶) ازمون کانکور در ولایت هرات برگزار ۲۱
۴) فلج شل حاد یا AFP اسباب و ۵	۱۷) رونمایی از اثر علمی- تحقیقی شورای ۲۲
۵) دادخواهی هراتیان برای ثبت جهانی ۶	۱۸) کارگاه آموزشی: تحمل روانی ۲۳
۶) بررسی علل کاهش مراتع و ... ۱۰/۹/۸/۷	۱۹) باغ‌های بسته در زمین‌های وسیع فراه ۲۴
۷) مشاعره آنلاین بین ۲۰ ولایت ۱۱	۲۰) نرخ زادو ولد: سقوط حیرت‌آور ۲۶/ ۲۵
۸) کم رنگ بودن حضور زنان در ۱۲	۲۱) نمایشگاه هنر جوان در هرات برگزار ۲۷
۹) کارگاه آموزشی: حقوق و تکالیف ۱۳	۲۲) صداهای خانه یا محل کار چطور روی ۲۹/ ۲۸
۱۰) کمیته مصونیت خبرنگاران: خشونت... ۱۴	۲۳) جوانان هرات در یک گردهمایی خواستار..... ۳۰
۱۱) عبدالرشید دوستم: مارشالی ۱۶/۱۵	۲۴) بحران جمعیت افغانستان را به کجا..... ۳۱
۱۲) تأثیرات ویروس کرونا بر اقتصاد ۱۷	۲۵) دولت بریتانیا نهاد ویژه‌ای برای جذب..... ۳۲
۱۳) تجلیل از روز ملی بیرق در هرات ۱۸	

صاحب امتیاز: شورای متخصصان

مدیر مسئول: الحاج محمد رفیق شهر
هیئت تحریر: محمد ناصر رهیاب،
سید معیدالحق موحدی، عبدالرحیم امید،
داکتر عبدالقیوم قائم، انور شاه یوسفی و صلاح‌الدین جامی.
گزارشگر: فریبا اکبری

طراح جلد و صفحه آرایی: عبدالحق مرادی
تیراژ: - ۱۰۰۰ جلد
قیمت ۲۰ افغانی

نشانی: دفتر شورای متخصصان هرات، مقابل ریاست
مخابرات، تعمیر بهسود زاده منزل دوم

عقل و معرفت الهی

پای چوبین، سخت بی تمکین بود

پای استدالیان، چوبین بود

شرح بیتی از مثنوی

عبداللطیف محمدی

و محدودی به دست می آید، اثبات حقایق دینی از آن مانند سفر کردن و راه رفتن با پای مصنوعی و چوبی شکل است از همین رو این تمثیل مولانا ضرب المثل مشهور شده است: پای استدالیان ...

از نظر ایشان به وسیله بحث و استدلال علم کلام متکلمین کیفیت یقین و حلاوت ایمانی به دست نمی آید، زیرا هر متکلمی که از سر تقلید دلایل و براهین نقل می کند و چیز آموخته‌ای را بیان می کند، خودش بی روح، و از ذوق کیفیات محروم است. خاستگاه این روند فکری مولانا این بود که در قرن هفتم هجری که هوای سرد علم کلام و عقلائیت از شرق تا غرب جهان اسلام جاری بود، حرارت ایمانی قلوب را سرد کرده بود، اگر جای شراره‌ای باقی مانده بود آن هم زیر خاکسترها مدفون بود، به طور عموم در سرتاسر جهان افسردگی و دل‌مردگی دلی شایع بود. در این دوران سرد و خواب آور، مولانا صدای عشق را سرد داد و به حدی این ندا را بلند کرد که بار دیگر جهان اسلام را برق آسا گرفت.

ادامه مطالب در صفحه بعدی

دور سوم شماره ۱۴۲ - ۱۴۳ جوزا و سرطان ۱۳۹۹

۲

است که برای راه پیمودن از پای چوبی استفاده می‌کنند و معلوم است که پای چوبین چه قدر از تمکین و استقرار کم و غیر قابل اعتمادی برخوردار است.

خلاصه این که استدلال‌های متعارف تا مرحله‌ای می‌تواند ما را جلو ببرد و از آن به بعد باید فکر دیگری کرد. مهم‌ترین کارکرد فلسفه و امثال آن تا جایی است که ما را به دامان وحی برساند، پس از آن سعادت، و حتی افزایش علم مفید، منوط به التزام ما به دین است. و این طریق است که انسان را به مراتب عالی‌تر علم می‌رساند، علمی که دیگر بنیایش بر ظن و گمان نیست و یا هر شبهه‌ای سست نمی‌شود. و اما آیا این خطاب مولانا به عقل‌گراها در حد مزاح و طعنه است یا حکایت از یک واقعیت می‌کند؟

مولانا عقلی را که پایبند مقدمات و محسوسات می‌باشد به نام عقل جزئی نامیده است. از نظر او میوه‌ی این درخت اوهام و شکوک‌اند. و وطنش عالم ظلمات است، آن برای عقل باعث بدنامی و برای انسان انگیزه ناکامی است. از نظر مولانا ترتیب مقدمات استدلال، نتیجه‌ی استخراج یک روش مصنوعی است و از آن نتایج بسیار ناقص

مولانا جلال‌الدین محمد بلخی (رح) در فصلی از دفتر اول مثنوی، ابتدا گفت‌گویی میان ستون حنانه و رسول خدا (ص) را نقل می‌کند و سپس - به مناسبت - مطالب دیگری را بیان می‌کند از جمله شعر بالا. همانطور که با پای چوبین نمی‌شود استوار و راست راه رفت. اهل استدلال و محاجه در معرفت الهی نیز مانند کسانی هستند که پای طبیعی و سالم ندارند. در مشی و مشرب خود متزلزل و سست و لرزان هستند و در طریق حقیقت نمی‌توانند درست راه بروند. زیرا استدلال را پای خود ساخته‌اند نه شهود را.

مقصود این است که آنها که در الهیات صرفاً اهل استدلال‌های رسمی و متعارف هستند، و به مرحله علم‌الیقین و عین‌الیقین نرسیده‌اند، در مسائل غامض و دقیق، دستشان از حقیقت کوتاه است، و در آن وادی بنای استدلال‌شان بر ظن و گمان است، و به همین دلیل، این بنا، گاه با نیم وهم و شبهه‌ای سرنگون شده و ایشان در گمان و تردید و حیرت رها می‌شوند و اگر شیطان شبهه‌ای در ذهن‌شان ایجاد کند، چه بسا همچون نابینایان به زمین خوردند. چنین انسان‌هایی، مثل این

ادکانه مطلبی

برخلاف آنچه که در ابتدا بیان شد، حضرت شیخ احمد فاروقی سرهندی، مجدد الف ثانی (رح) به این نظر هستند که هم عقل و هم کشف (شهود) از ادراک یقینی امور غیبی و علوم ماورای عقل و معرفت صحیح ذات و صفات الهی و حقایق قطعی الثبوت عاجز و قاصر هستند و نتایجی که از طریق عقل و کشف حاصل شود نمی‌توان آن را از خطا و لغزش و سوء فهم میرا دانست، بلکه معرفت صحیح حق تعالی از طریق انبیا به دست می‌آید. همان‌طور که مرتبه «عقل» ماورای «حواس» است، مرتبه «نبوت» نیز ماورای «عقل» است. روش درست تعظیم پروردگار منحصر در نبوت و تعالیم انبیا می‌باشد. اقبال لاهوری به این نظر است که عقل و شهود اساساً ضد یکدیگر نیستند، بلکه هر دو از یک ریشه سر بر می‌کنند و مکمل یکدیگرند، منتها آن یک حقیقت را به تدریج در می‌یابد و این یک‌باره، یکی چشم بر جاودانگی حقیقت می‌دوزد و دیگری نظر بر جنبه ناپایدار آن دارد. یکی لذت حضور همه‌ی حقیقت را در می‌یابد و دیگری خردک خردک در پی درک تمامی آن است و به منظور این دریافت همه‌ی راه‌ها را برای معاینه انحصاری خود می‌بندد. هر دوی آن‌ها برای بازسازی خویش، نیازمند یکدیگرند. آن حقیقت که مورد نظر هر دو است، خود را به میزان وظیفه‌ای که در زندگی به عهده دارند، به آن‌ها می‌نمایاند.

بهرحال، از نظر عرفاء اسلامی اهل عقل و اهل اشراق هر دو در معرفت کامل الهی دچار وهم و نادانی شده‌اند زیرا عقل و اشراق هر دو برای تحصیل یقین و وصول الی الله تاکافی هستند، نبوت یگانه راه معرفت ذات و صفات الله و احکام الهی است.

به خاطر داشته باشیم که عقل در انجام وظیفه‌اش (اکتشاف و تحقیق و استدلال) آزاد نیست، بلکه پیوسته به چیزهایی کمتر از خود احتیاج دارد، کار عقل این است که به وسیله محسوسات، معلومات و تجربیات، اشیاء غیر محسوس و غیر معلوم را تشخیص دهد و به کمک معلومات و مقدمات حاصل شده به نتایجی برسد که قبلاً دسترسی به آن به وسیله حواس و تجربه ممکن نبوده است، روشن است که هر جا حواس انسانی نتواند کاری انجام بدهد و تجربه هم به آنجا راهی نداشته باشد، اساس و مقدمات قیاس هم فراهم نباشند، قطعاً در چنین مواردی عقل و فکر و قیاس عقلی نمی‌تواند کاری انجام دهد. در چنین مواردی است که عقل مانند یک انسان می‌ماند که بدون کشتی نمی‌تواند از دریا عبور کند. نیروهای عقل و دایره کار آن محدود است، به طوری که نمی‌تواند خارج از آن فعالیت نماید، همچنان که سایر حواس انسان در دایره محدود خود عمل می‌کنند.

امام ربانی در یک مکتوب می‌فرماید: "عقول ما بی تأیید انوار نبوت از این کار معزول است و افهام ما بی توسط وجود انبیا (ع) از این معامله دور". در ادامه می‌گوید: "عقل هر چند حجت است اما حجت بالغه نیست".

مجال است سعدی که راه صفا توان رفت جز در پی مصطفی

ایشان طی مکتوبی می‌نویسند: باید دانست که مقلد انبیا بعد از اثبات نبوت ایشان و بعد از تصدیق رسالت شان (ع) از مستدلان است و تقلید او مر سخنان این اکابر را در این وقت عین استدلال است، مثلاً شخصی که اصل را با استدلال ثابت نموده باشد در این وقت فرومی‌آید که از آن اصل ناشی گردند هم مستند به آن استدلال خواهد بود و با استدلال اصل در اثبات جمیع فروع مستدل خواهد بود.

ابن خلدون در مقدمه خویش می‌نویسد: "عقل به منزله یک ترازو است، قضاوت‌های آن قطعی هستند در آن هیچ‌گونه دروغی نیست، اما شما به هیچ وجه نمی‌توانید با این ترازو امور توحید، آخرت، حقیقت نبوت، حقایق صفات الهی و سایر حقایق ماوراء عقل را اندازه‌گیری نمایید، البته به این معنی نیست که کار ترازو غلط است، بلکه دلالت بر آن می‌کند که نیروی ترازو محدود است".

حضرت امام محمد غزالی (رح) درباره نظریه یونانیان در باب معرفت الهی در کتاب «تهافت الفلاسفه» می‌نویسند: این‌ها صرفاً ادعاها و تحکیمات بلکه تاریکی‌های تو در تو و متراکم هستند. به راستی که اگر شخصی چنین خوابی را تعریف کند، دلیل بر سوء مزاج او خواهد بود.

مفتی محمد تقی عثمانی می‌نویسد: انسانی که خود را از رهنمودهای وحی الهی بی‌نیاز و مستغنی بداند و تنها عقل را معیار قرار بدهد به‌راستی که در دام هوس‌های نفسانی اسیر می‌شود که این خودش بندگی و اسارت است.

حقوق‌دان معروف دکتر فرایدمین پیرامون نظریه NON-COGNITIVISM گفته است: عقل صرفاً اسیر احساسات و هوس‌های انسانی است و باید این طور باشد. عقل به جز این دیگر کاری ندارد که این احساسات را پرستش نموده و از آن اطاعت نماید. خلاصه بشر با عقل خالص توانسته است به هدایت برسد.

کانت KANT در مورد وجود عقل خالص اظهار تردید کرده و ثابت می‌کند که خالص بودن عقل و آزاد شدن آن از اثرات درونی و برونی تقریباً ناممکن است.

بهرحال، هیچ آیینی را نمی‌توان یافت که به اندازه اسلام عقل و اندیشیدن و صاحبان تفکر و اندیشه را مورد اکرام و احترام قرار دهد، و انسان را به اندیشیدن و تفکر فراخوانده و به تعقل و تدبیر تشویق نموده باشد. این عقل است که انسان را در جستجوی هدایت مسوول می‌گرداند. و این عقل است که نبوت و صداقت پیامبر را از طریق معجزات دل بر صداقت او براساس دلالتی عقلی به اثبات می‌رساند. و پس از آن است که عقل برای دریافت و تلقی وحی که نیرویی برتر از اوست، خود را برکنار می‌نماید.

علامه اقبال لاهوری می‌نویسد، "دین، که جوهر آن ایمان است و ایمان هم‌چون پرنده‌ای به وقت پرواز بدون توجه به نیروی عقل و بی وجود راه یا

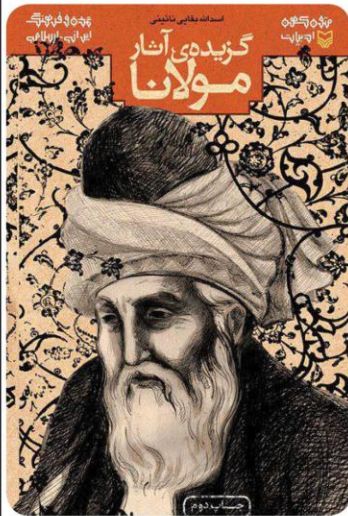
معبری، مسیر خود را می‌یابد." محسن عبدالحمید در کتاب بازسازی اندیشه اسلامی می‌نویسد: نباید فراموش کرد که این عقل و عقلانیت به معنی تنزل و نفی آن نیست بلکه شناختن حقیقت آن در محدوده کاربرد آن است. قرآن عظیم الشان در آیات بسیاری انسان را به خرد ورزی، اندیشه ورزی، کاربست عقل و بصیرت و درس آموختن از رخدادهای هستی و تاریخ فرا می‌خواند. درست آن است که خلافت انسانی در هستی جز با خردی که در جهان ماده به مشاهده، استنباط، استقرا و تجزیه و تحلیل بپردازد، صورت نمی‌بندد.

خرد آدمی در جولانگاه خود به یافتن حقایق از کوچک‌ترین ذره در جهان ماده آغاز می‌کند و تا اثبات آفریدگار هستی و دارنده‌ی تمام صفات کمال، به پیش می‌رود، هنگامی که در آن سوی این جولانگاه، حوزه‌ی جهان غیب آغاز می‌شود، خرد می‌ایستد و به پیش نمی‌رود؛ چون این حوزه مربوط به وحی آسمانی است. خداوند جولان‌گاه عقل را در جهان ماده مشخص کرده است.

علامه اقبال نیز به این نظر است که تحقیق در زمینه‌ی اصول عقلی در اسلام با شخص پیامبر (ص) شروع شده. دعای همیشگی ایشان این بود که: اللهم ارنا الاشیاء كما هی. پروردگارا! توانایی دریافت حقیقت غائی اشیاء را عطایم کن!

منابع و ماخذ:

- بدیع‌الزمان فروزانفر، قصص و تمثیلات مثنوی
- د. یوسف قرضاوی، معرفت و معنویت
- امام غزالی، تهافت الفلاسفه
- محسن عبدالحمید، بازسازی اندیشه اسلامی
- امام ابوالحسن ندوی، تاریخ دعوت و اصلاح
- مفتی تقی عثمانی، تجددگرایی در اسلام
- امام غزالی، المنقذ من الضلال
- ابن خلدون، مقدمه ابن خلدون
- بازسازی اندیشه دینی در اسلام، اقبال لاهوری

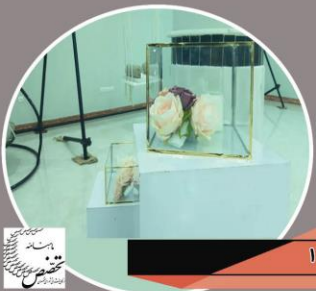

نمایشگاه لوازم تزئینی با ابتکار چهار بانو

در هرات برگزار شد

گزارشی از فریبا اکبری

است که در این نمایشگاه کارهای دستی خود را به نمایش گذاشته است.

وی گفت، هفتاد کار دستی که بیشترشان در دوران قرنطین آماده شده در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده است. بر علاوه اینکه ما علاقه‌مند این کار بودیم می‌خواستیم به دختران افغانستان بفهمانیم که هر ایده‌ی دارند بروز دهند و باعث پیشرفت خود و جامعه شوند.

به‌نایز ایثار یکی از بازدیدکننده‌گان این نمایشگاه بیان می‌کند که برگزاری این چنین نمایشگاه‌ها از سوی زنان می‌تواند که این انگیزه را در وجود دختران زنده کند که آنها هم می‌توانند که فکر و ایده‌های خود را بیان کنند و گسترش دهند و از خود استقلال مالی داشته باشند.

این نمایشگاه در حالی برگزار می‌شود که دوران کرونا بر اقتصاد به ویژه روی تجارت بانوان تأثیرات مخربی داشت. پیش از این نیز مریم جامع‌الاحمدی رییس اتاق تجارت و صنایع زنان هرات از کاهش و رکود تجارت زنان در هرات خبر داده بود.

نمایشگاه لوازم تزئینی با ابتکار چهار بانو در هرات برگزار شد.

بعد از مدت طولانی سکوت در دوران کرونا چهار تن از دختران هراتی طی یک نمایشگاه صنایع دستی و هنر دست خود را به نمایش گذاشته‌اند.

این نمایشگاه تحت نام "با ایده نو به فضای اطرافمان طراوت ببخشیم" در کتابخانه عامه ولایت هرات برگزار شد.

شراره شریفی؛ یکی از دخترانی است که هنرش را در این نمایشگاه در معرض دید قرار داده است.

او بیان می‌کند، در این نمایشگاه از یک سو می‌خواهیم دستاوردهای دوران قرنطین خود را به نمایش بگذاریم و از سوی دیگر دختران را تشویق کنیم که ابتکارات خود را بروز دهند و استقلال مالی داشته باشند.

وی افزود: "هر کدام ما با سرمایه پنج هزار افغانی شروع به کار کردیم و حالا می‌خواهیم که کار خود را گسترش بدهیم. تا هم ما تشویق شویم و هم مردم ما از تولیدات تزئینی داخلی استفاده کنند. صینا حسینی یکی دیگر از دختران دیزاینر

فلج شل حاد یا AFP اسباب و نظارت از آن

نویسنده: الحاج رنجور یار دکتور عبدالظاهر اوبئی

می‌آورد. اسباب معمول AFP شامل GBS، Poliomyelitis، Transvers Myelitis، Traumatic neuritis، Post diphtheric neuropathy، Polioenteroviral illness است.

AFP از سال ۱۹۸۸ مطرح شده و از سال ۱۹۹۴ محو و ریشه کنی پولیو شروع شده است.

سیرولاتس AFP:

سیرولاتس که نظارت به یک هدف است، تمام مریضان AFP باید به سیرولاتس MOWHO (اداره طبی سازمان صحتی جهانی) گزارش داده شود، واقعه‌ای که گزارش داده می‌شود باید دارای مشخصات ذیل باشد:

۱. فلج آن نرم و شل حاد و یا نزد آن ضعیفی عضلی یا Weakness موجود باشد.

۲. از مدت فلج آن بیشتر از یک سال سپری نه شده باشد.

۳. در صورتی که طفل ضعیفی یا Weakness اطراف داشته باشد نیز راپور داده شود.

هر واقعه AFP بالخصوص در ۶ ماهه اخیر باید گزارش داده به اضافه دیگر واقعاتی که دارای علائم خطر پولیو است که شامل:

- فلج وجهی مجرد Isolated facial palsy
- فلج بصلی مجرد Isolated bulbar palsy

که مراکز حیاتی را در بر دارد هایپوکالمیمی Unexplained hypokalemia

- به سبب ناشناخته گردن شل Neck flop
- نوزاد شل Floppy baby
- Encephalitis

• فلج نرم نیمه بدن Flaccid hemiplegia

• Post ictal paralysis (Todd's paralysis)

فلج گذری بعد از حمله مرگی (Post diphtheric neuropathy)

واقعات فوق‌الذکر علائم خطر پولیو داشته و به سرعت در ظرف ۴۸ ساعت توسط اداره طبی تربیت شده، تحت معاینه قرار داده می‌شود.

مادرزادی نباشد، فلج باید شل یا افتیده باشد. اسباب AFP:

فلج شل حاد، مصاب شدن هر نقطه یا سوبه واحد حرکی LMN را نشان می‌دهد. واحد حرکی LMN یا Spinomuscular شامل چهار نقطه یا سوبه است که ماتوف شدن هر نقطه یا سوبه فلج نرم حاد را به میان می‌آورد.

چهار سوبه عبارت اند از:

- قرن قدامی نخاع: مصابیت آن در امراض Polio و Wardneg hafman diseases به ملاحظه می‌رسد.

- الیاف عصبی: که مصابیت آن در امراض GBS و Polyneuritis دیده می‌شود.

- محل اتصال عصبی عضلی: که مصابیت آن در امراض بوتولیزم، Myasthenia gravis و تیتانوس مشاهده می‌گردد.

- عضله: که مصابیت عضلی در Myopathy وجود دارد.

علاوتاً تشوشات مخیخ Shock Transvers Myelitis Spinal فلج نرم می‌دهند و

همچنین ایسکیمی، ترومبوز و ریچر آنی ناحیه Spinal نیز باعث فلج نرم می‌گردد. گرفتن تاریخچه در این مریضان مهم است. جمعا در حدود ۲۱ مرض است که AFP را به وجود

AFP یا فلج نرم و شل حاد یک سندروم کلینیکی است که متصف است با حمله سریع weakness یا ضعیفی عضلی که به شدت اعظمی طی چند روز تا چند هفته می‌رسد. واقعات AFP سالانه یک واقعه در یکصد هزار طفل که به سن کمتر از ۱۵ سال دارند، می‌باشد. AFP که یک motor defect یا نقصان توانایی حرکی است مخفف سه کلمه هر کلمه آن دارای شرح ذیل می‌باشد تا AFP تلقی گردد.

Acute یا حاد: از نظر زمانی از ۷۲ ساعت الی ۱۵ روز از شروع فلج یا ضعیفی تا فلج تام آن سپری شده باشد.

Flaccid یا شل و نرم: فلج آن اوصاف فلج محیطی LMN یا Spinomuscular را دارا باشد.

اوصاف فلج محیطی شامل است پر:

(الف) کاهش حرکات فاعله و منفعله که به ترتیب توسط خود مریض و یا داکتر اجراء می‌شود.

(ب) کاهش اندازه و Size کتله عضلی

(ج) کاهش عکسه‌های عمیق مفاصل آرنج، زانو و قدم که با چکش اجراء می‌گردد.

(د) عکسه سطحیه کف پا (Palmar) قبض انگشت کلان پا را نشان می‌دهد.

Paralysis یا فلجی که ضعیفی یا عدم توانایی حرکی یک عضو است که فلج ناشی از عصب بوده نه به علت عضله و استخوان.

سبب عصبی فلج از قشر تا محل اتصال عصبی عضلی است که TRUE Paralysis گفته می‌شود اما

فلجی که سبب عضلی و یا استخوانی را داشته باشد FALSE Paralysis نامیده می‌شود.

تعریف فلج شل حاد یا AFP

تمام اطفال کمتر از ۱۵ سال که دفعتاً فلج یا ضعیفی اندام‌ها (دست و پا) از هر سبب نزدشان ایجاد شود و مدت مریضی آن کمتر از ۶ ماه باشد باید به زودترین فرصت راپور داده شود (واقعات

دادخواهی هراتیان برای ثبت جهانی مینیاتوری و خوشنویسی

گزارشی از فریا اکبری

او می‌افزاید، اولین کاری که دولت باید انجام دهد این است که آثار فرهنگی کشور را ثبت ملی و بعد ثبت جهانی کند که در افغانستان متأسفانه این کار تا به حال انجام نشده است.

در همین حال مسوول آبادات تاریخی در هرات بیان می‌کند، کم کاری‌های دولت در قسمت ثبت هنر خوشنویسی و مینیاتوری وجود داشته است.

نیک محمد مستمند می‌گوید: "باید هنر مینیاتوری و هنر خوشنویسی ثبت ملی و بعد به ثبت جهانی برسد که هنوز به دلیل کم کاری‌های نهاد فرهنگی ثبت نشده، و این دادخواهی باعث می‌شود که دولت بیشتر به هنر توجه کند و اقداماتی انجام دهد.

هرات یکی از ولایت‌های فرهنگی افغانستان شناخته می‌شود و مهد هنر و هنرمندان در افغانستان شناخته می‌شود، اما تا هنوز هیچ یک از آثار هنری این ولایت به ثبت ملی و بین‌المللی نرسیده است.

از دولت افغانستان می‌خواهد که تمام آثار هنری افغانستان در ابتدا باید ثبت ملی و بعد ثبت جهان کند. کاری که هنوز نشده است. با این حال، فعالین مدنی هرات نیز عدم توجه دولت به هنر را خطرناک توصیف می‌کنند.

سید اشرف سادات، فعال مدنی در هرات بیان می‌کند: "ضعف مدیریت در وزارت اطلاعات و فرهنگ کشور باعث شده که سال‌های زیادی تمام ارزش‌های فرهنگی کشور نه ثبت ملی شوند و نه هم ثبت بین‌المللی و این باعث شده که کشورهای منطقه هنر مینیاتور و خوشنویسی را به نام خود ثبت کنند.

وی این بی‌توجهی دولت نسبت به هنر را خطرناک توصیف کرده و می‌افزاید، این عمل سابقه فرهنگی کشور را زیر پرشس می‌برد. در همین حال، نوید مشعوف استاد دانشکده

هنرهای دانشگاه هرات که در این نشست حضور داشت، دولت را در قسمت توجه به هنر کم کار می‌داند و می‌گوید: "دولت بیشتر در کارهای دیگر خود مصروف است و این باعث به تاراج رفتن سابقه هنری کشور شده است.

انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان به همکاری برخی نهادهای فرهنگی در هرات نشستی را به منظور دادخواهی برای ثبت جهانی هنر مینیاتوری و خوشنویسی هرات در حوض چهار سوق هرات برگزار کرد.

دکتر داوود عرفان رییس دفتر مطالعات استراتژیک افغانستان در هرات هدف از این دادخواهی را ثبت مشترک هنر نگارگری (مینیاتور) و خوشنویسی به

عنوان میراث مشترک منطقه می‌داند. آقای عرفان در مورد این حرکت دادخواهانه می‌گوید: "کشورهای ایران و ترکیه در صد این هستند که این دو هنر منطقه‌یی را به نام خود ثبت کنند، به همین خاطر ما امروز این دادخواهی را راه اندازی کردیم تا از حق مردم افغانستان در مورد هنرهای مشترک منطقه دفاع کنیم.

وی بی‌توجهی دولت به هنر خوشنویسی و مینیاتوری دلیلی می‌داند که کشورهای منطقه کوشش کنند آن را به نام خود ثبت کنند.

داوود عرفان،

دور سوم شماره ۱۴۲ - ۱۴۳ جوزا و سرطان ۱۳۹۹

پررسی علل کاهش مراتع و چراگاه‌های کشور خصوصاً ولایت هرات

نویسنده: یوهاند عبدالرحیم (امید)

اجوه، توک، قی ترم، اسپند، اهل، کنگر، بته‌گی یا قوک، قچ، بته، سیج، رواش، سه برکه، تلخک، چرمک، کوریانه، بنگ سه خسک، خوزبه، چمچه، شور یا خردندان، به اساس تعداد نباتات در فی هکتار (PCG) پنج نوع علفچر به طرف غرب وجود دارد که عبارت‌اند از:

- ۱) علفچری که فاصله ساحه نباتاتی آن کمتر از ۵۵۰۰ متر باشد و تعداد نباتات فی هکتار اضافه تر از ۵۵۰۰ باشد وضع علفچر عالی است.
- ۲) علفچری که فاصله اندازه شده بین ۵۵۰۰-۷۰۰۰ باشد و تعداد نباتات در فی هکتار ۵۵۰۰-۳۵۰۰ باشد علفچر خوب است.
- ۳) فاصله اگر ۸۰۰۰-۷۰۰۰ باشد و تکاشف نباتاتی ۲۵۰۰-۳۵۰۰ باشد علفچر مناسب می‌باشد.
- ۴) اگر فاصله از ۲۰۰۰-۱۰۰۰۰ باشد و تکاشف نباتاتی ۱۵۰۰-۴۰۰۰ باشد علفچر خراب است.
- ۵) در صورت که فاصله اضافه ۲۰۰۰۰ باشد و تکاشف نباتاتی کمتر از ۴۰۰۰ بته باشد وضع علفچر بسیار خراب است. بطور عمده در این علفچرها دو نوع نباتات وجود دارند: ۱) نباتات اقتصادی که چراگاه و علفچرهای قابل استفاده حیوانات می‌باشند.
- ۲) نباتات طبی که شامل نباتات زهری (سه برکه، تلخک، چرمک و کوریانه) و نباتات طبی مثل مخ و شیرین بویه در کشک، نباتات ترخ، توک، قی ترم، اهل، کنگر... از نقطه نظر پروتین در انگلستان تجزیه شده و دارای اجزای غذایی زیر می‌باشند:

برگ جوان ترخ دارای: ۱۵٪ فیصد پروتین در برج **سنبله**

و زمستان

تخم ترخ بپوش: ۶/۶ فیصدی پروتین نباتات بومی چندین ساله منطقه کشک و گلران که برای سه ماه نمو می‌کند.	۲۰/۶ فیصد پروتین
بته‌گی و توک	۲۰/۳ فیصد پروتین
برگ قی ترم (چای سبزکوهی)	۱۰/۳ فیصد پروتین
برگ کنگر	۲۰/۵ فیصد پروتین
ترخ	۷/۵ فیصد پروتین
شاخه گگ تازه ترخ	۱۱/۶ فیصد پروتین
با مقایسه دانه جواری	

و نباتات بومی صفحات مرکزی کشور دارای ترکیب زیر می‌باشند (خصوصاً در توره غور و بامیان).
برگ تازه همراه ساقه نبات کومای (کای) دارای ۱۵٪ فیصد پروتین

(ادامه مطلب در صفحه بعدی)

استفاده دام برآورده می‌شود که در تأمین غذایی سی ملیون رأس دام در کشور کافی است، و ناهماهنگی بین طرفین و تعداد دام از جمله مهمترین عامل تخریب مراتع در کشور است، واحد دام عبارت از یک رأس گوسفند است که همه ساله در بهار بر این مینا محاسبه می‌شود.

بر این اساس یک گاو برابر به ۵ واحد دام گوسفند می‌باشد که بز ۵/۰ و شتر ۸ و گاو میش ۸/۸ و اسب ۷ و مرکب و قاطر ۴ واحد دامی در نظر گرفته می‌شود، که نتیجتهای نا هماهنگی علاوه بر تخریب و کاهش مراتع و فرسایش خاک و افزایش مرگ میر دام بین ۲۰ الی ۳۰ فیصد، افزایش ضایعات تولید دامی و نبودن نظام صحیح مرتعداری و دامداری در کشور، چرای بیش از حد و خارج از فصل دام، بوته کنی در سطح مراتع برای تأمین سوخت، تبدیل مراتع به مناطق پر نشیب به زمین‌های زراعتی دیمه و کم بازده عوامل گسترش بیابان، در کنار ناهماهنگی بین ظرفیت مراتع و تعداد دام و جریان تخریب مراتع کشور را تشدید کرده است و مراتع به کویر و بیابان تبدیل می‌گردد، اگر چه در این شرایط سالانه حدود ۶۰۰ ملیون تن خاک مناسب از دست می‌رود در حالیکه برای تشکیل یک قشر خاک به ضخامت یک اینچ ۸۰۰ سال زمان لازم است، و حفاظت خاک با استفاده از نهال کاری و تثبیت بخشی از ریگ‌های روان، احیای جنگل‌های منخوریه، جنگل کاری اراضی مستعد مرتعداری و احیای مراتع تخریب شده، نیاز به اقدامات گسترده‌تری دارد، ولی آموزش و بسیج عمومی هموطنان برای اقدام گونه در این زمینه از جمله اقدامات نوع جدید محسوب می‌شود، اگر چه اوضاع طبیعی و جغرافیایی سایر کشورها تأثیر مستقیمی بر چگونگی تحولات اقتصادی آن کشور دارد و قسمت از پیشرفت‌های بدست آمده در زمینه علوم و فنون بر کم و کیف این تأثیر حاکم و ناظر شده است. (۶/ص ۱۳۹)

مناطق چراگاهی هرات عبارت‌اند از: دشت همدامب، گلران، دره شاره، گندوار، کهپسان، دهنه شاره، غوریان، شیندند، ادرسکن، زنده‌جان، کرخ و دشت حوض.

خلاصه چراگاه‌های غرب افغانستان از چاه کهپسان شروع الی دشت لیلی مزار دوام دارد، زیادت نباتات چندین ساله علفی بوده که در برج حوت الی ۱۰ تیسور نباتات توک و بته‌گی وجود داشت و بعداً نباتات خستک از ۱۰ تور الی اخیر تابستان رشد نموده و در دشت آتشان و چاه فیل نباتات ساکسول (طاق) و بته آرتمیزیا رشد کرده که در بره کسوه غوریان نیز وجود داشت.

نباتات عمده این چراگاه‌ها بته ترخ (کلبه چراگاه غرب)

Poa bolbosa در اغلب این منطقه دیده می‌شود، با وجودی که ارزش علوفه‌ای قابل ملاحظه‌ای ندارد ولی چون یکساله بوده و گیاه بایستی بتواند مقداری مواد غذایی در پیاز چهای کوچک خود جهت رشد سال بعد ذخیره نماید این امر به علت چرای زودرس و چرای مفرط فرصت ذخیره کردن مواد به گیاه ندارد و در از نامساعد بودن متداری شرایط محیط توسط نوع Carex stenophylla که نوعی تقریباً بدون ارزش علوفه‌ای است جایگزین شده و از بین می‌رود.

با توجه به مطالب بالا و مواردی که در عمل ملاحظه می‌شود، فعلاً اکثر مراتع با اندازه‌های منهدم شده‌اند که در غالب مواردی گیاهان مرتعی را بایستی در مکان‌های پیدا کرد که موانع توپوگرافیک، میکروکلیماتیک ویدولوژیک و غیره این نوع گیاهان را در مقابل عوامل مخریب پناه داده‌اند. (۱۳/ ص ۷۴).

مراتع یا چراگاه‌های هرات

بشر از همان روز گارهای گذشته برای نجات ورهایی خود از چنگال کمبود غذا در برابر از دیاد جمعیت به مناطق طبیعی دست یافت و در صدد چاره‌جویی برآمد این چاره‌جویی شامل استفاده صحیح از منابع طبیعی و نگهداری آن بوده است، نظر به اهمیتی که مراتع مملکت برای تأمین غذایی دام و نگهداری خاک دارد شایسته است بیش از آنچه که تا به حال به آن توجه شده مورد دقت و مراقبت قرار گیرد، مراتع و چراگاه‌های کشور که امروز مورد استفاده قرار می‌گیرد در اثر چرای بی‌رویه و مفرط، چرای غیر فصلی یا بیش چرای عدم رعایت ظرفیت چرای دوام چرای عدم تناسب تعداد دام با میزان علوفه‌ای که تولید می‌شود و عدم وجود تناوب و غیره موجب می‌گردد که فرصت رشد و نمو از گیاهان مراتع گرفته شود و اجازه ندهد که آنها به صورت طبیعی یا خود بخود تکثیر نموده و تجدید نسل نمایند زیرا با عدم تکثیر خود بخود و تجدید نسل به تدریج از جامعه خوش خوراک یک منطقه کاسته می‌گردد و بر تعداد و رشد و نمو بیشتر نباتات غیر خوشخوراک افزوده می‌شود که در نتیجه چراگاه‌های به وجود می‌آید که اکثر یا همه نباتات آنرا غیر خوشخوراک یا حتی سمی و زهری می‌باشد و جز تولید خسارات و تلفات برای دامدار و دام‌پرور نتیجه دیگری از این مرتع نمی‌توان برد. مراتع در عرف به زمین‌های اطلاق می‌شود که در فصل چرارداری پوشش گیاهی علوفه‌ای باشند، وسعت مراتع در افغانستان ۵۴/۷۰۰/۰۰۰ هکتار بوده که تولید سالیانه آنرا اگر از هر هکتار بطور اوسط ۵۰۰ کیلو گرام علوفه خشک حاصل شود (۲۷/۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰) کیلوگرام علوفه خشک قابل

تعداد نفوس انسانی در		تعداد خیل		تعداد نفوس انسانی در		تعداد خیل	
۱۲۲۷۰ نفر		۲۱۸ خیل، حاوی ۱۱۹۷۱ فامیل		۳۵۰۰۰ نفر که از جمله آن ۲۲۰۰۰ نفران در ۸۱ قریه زنده گی می کنند		۲۲۰۰۰ نفران در ۸۱ قریه زنده گی می کنند	
امراض حیوانی	انترکس، بزرگ، انجیک، باروکی، شورابه گرگی، نخک، کرم جگر، طبق جابه داد، چیچک، شیشک	امراض حیوانی	انترکس، بزرگ، انجیک، باروکی، شورابه گرگی، نخک، کرم جگر، طبق جابه داد، چیچک، شیشک	امراض حیوانی	انترکس، بزرگ، انجیک، باروکی، شورابه گرگی، نخک، کرم جگر، طبق جابه داد، چیچک، شیشک	امراض حیوانی	انترکس، بزرگ، انجیک، باروکی، شورابه گرگی، نخک، کرم جگر، طبق جابه داد، چیچک، شیشک
نوع نبات علفچر	ساقه‌های چوبی چندین ساله که عبارت‌اند از: کلفر، قیج، ذیل، خوزبه، فی ترم، اجوه، خربت، مارچوبه، سکاوسول، خاشه سفید، چخمچه، هومه	نوع نبات علفچر	ساقه‌های چوبی چندین ساله که عبارت‌اند از: کلفر، قیج، ذیل، خوزبه، فی ترم، اجوه، خربت، مارچوبه، سکاوسول، خاشه سفید، چخمچه، هومه	نوع نبات علفچر	ساقه‌های چوبی چندین ساله که عبارت‌اند از: کلفر، قیج، ذیل، خوزبه، فی ترم، اجوه، خربت، مارچوبه، سکاوسول، خاشه سفید، چخمچه، هومه	نوع نبات علفچر	ساقه‌های چوبی چندین ساله که عبارت‌اند از: کلفر، قیج، ذیل، خوزبه، فی ترم، اجوه، خربت، مارچوبه، سکاوسول، خاشه سفید، چخمچه، هومه
تعداد گوسفندویز	۲۵۱۷۱۸	تعداد گوسفندویز	۲۵۱۷۱۸	تعداد گوسفندویز	۲۵۱۷۱۸	تعداد گوسفندویز	۲۵۱۷۱۸
مساحت علفچر	۳۹۵۰۰۰۰	مساحت علفچر	۳۹۵۰۰۰۰	مساحت علفچر	۳۹۵۰۰۰۰	مساحت علفچر	۳۹۵۰۰۰۰
مساحت علفچر به	۵۹۰۰۰	مساحت علفچر به	۵۹۰۰۰	مساحت علفچر به	۵۹۰۰۰	مساحت علفچر به	۵۹۰۰۰
مساحت ولسوالی به	۹۹۴۲	مساحت ولسوالی به	۹۹۴۲	مساحت ولسوالی به	۹۹۴۲	مساحت ولسوالی به	۹۹۴۲
ساحه مربوط علفچر	علفچر دشت غوریان هرات	ساحه مربوط علفچر	علفچر دشت غوریان هرات	ساحه مربوط علفچر	علفچر دشت غوریان هرات	ساحه مربوط علفچر	علفچر دشت غوریان هرات
تعداد نفوس انسانی در	۳۵۰۰۰ نفر که از جمله آن ۲۲۰۰۰ نفران در ۸۱ قریه زنده گی می کنند	تعداد نفوس انسانی در	۳۵۰۰۰ نفر که از جمله آن ۲۲۰۰۰ نفران در ۸۱ قریه زنده گی می کنند	تعداد نفوس انسانی در	۳۵۰۰۰ نفر که از جمله آن ۲۲۰۰۰ نفران در ۸۱ قریه زنده گی می کنند	تعداد نفوس انسانی در	۳۵۰۰۰ نفر که از جمله آن ۲۲۰۰۰ نفران در ۸۱ قریه زنده گی می کنند
امراض حیوانی	امراض مختلف	امراض حیوانی	امراض مختلف	امراض حیوانی	امراض مختلف	امراض حیوانی	امراض مختلف
نوع نبات علفچر	ترخ، کلفر، خوزبه، بزغاله نر، خربت، گل شانس بندک، قیج، گندم بریان، دانه شو، که مشهورترین آن نبات چندین ساله ترخ پست، تناسب ذخایر در	نوع نبات علفچر	ترخ، کلفر، خوزبه، بزغاله نر، خربت، گل شانس بندک، قیج، گندم بریان، دانه شو، که مشهورترین آن نبات چندین ساله ترخ پست، تناسب ذخایر در	نوع نبات علفچر	ترخ، کلفر، خوزبه، بزغاله نر، خربت، گل شانس بندک، قیج، گندم بریان، دانه شو، که مشهورترین آن نبات چندین ساله ترخ پست، تناسب ذخایر در	نوع نبات علفچر	ترخ، کلفر، خوزبه، بزغاله نر، خربت، گل شانس بندک، قیج، گندم بریان، دانه شو، که مشهورترین آن نبات چندین ساله ترخ پست، تناسب ذخایر در
تعداد گوسفندویز	۱۹۸۶۲۲ که ۶۴٪ بزرگ	تعداد گوسفندویز	۱۹۸۶۲۲ که ۶۴٪ بزرگ	تعداد گوسفندویز	۱۹۸۶۲۲ که ۶۴٪ بزرگ	تعداد گوسفندویز	۱۹۸۶۲۲ که ۶۴٪ بزرگ
مساحت علفچر	۱۲۰۰۰۰۰	مساحت علفچر	۱۲۰۰۰۰۰	مساحت علفچر	۱۲۰۰۰۰۰	مساحت علفچر	۱۲۰۰۰۰۰
مساحت علفچر به	۳۲۰۰۰۰	مساحت علفچر به	۳۲۰۰۰۰	مساحت علفچر به	۳۲۰۰۰۰	مساحت علفچر به	۳۲۰۰۰۰
مساحت ولسوالی به	۹۲۴۵	مساحت ولسوالی به	۹۲۴۵	مساحت ولسوالی به	۹۲۴۵	مساحت ولسوالی به	۹۲۴۵
علفچر دشت همدما، گلرگان و کشک	علفچر دشت همدما، گلرگان و کشک	علفچر دشت همدما، گلرگان و کشک	علفچر دشت همدما، گلرگان و کشک	علفچر دشت همدما، گلرگان و کشک	علفچر دشت همدما، گلرگان و کشک	علفچر دشت همدما، گلرگان و کشک	علفچر دشت همدما، گلرگان و کشک
تعداد نفوس انسانی در	۱۱۸۹۴ نفر	تعداد نفوس انسانی در	۱۱۸۹۴ نفر	تعداد نفوس انسانی در	۱۱۸۹۴ نفر	تعداد نفوس انسانی در	۱۱۸۹۴ نفر
تعداد خیل	۲۴ خیل مهاجر طولان ۳۶- خیل مهاجر کوتاه، ۱۹ خیل نیمه کوچی، ۹ خیل قریه نشین ۲۰۲۹- فامیل	تعداد خیل	۲۴ خیل مهاجر طولان ۳۶- خیل مهاجر کوتاه، ۱۹ خیل نیمه کوچی، ۹ خیل قریه نشین ۲۰۲۹- فامیل	تعداد خیل	۲۴ خیل مهاجر طولان ۳۶- خیل مهاجر کوتاه، ۱۹ خیل نیمه کوچی، ۹ خیل قریه نشین ۲۰۲۹- فامیل	تعداد خیل	۲۴ خیل مهاجر طولان ۳۶- خیل مهاجر کوتاه، ۱۹ خیل نیمه کوچی، ۹ خیل قریه نشین ۲۰۲۹- فامیل
امراض حیوانی		امراض حیوانی		امراض حیوانی		امراض حیوانی	
نوع نبات علفچر	اکثراً ساقه چوبی مانند ترخ زیاد است، اجوه، فی ترم، کلفر، چخمچه، خاشه سفید، خربت، خاربری، گندم بریان، دانه شور، چراگاه اسپند و بنر	نوع نبات علفچر	اکثراً ساقه چوبی مانند ترخ زیاد است، اجوه، فی ترم، کلفر، چخمچه، خاشه سفید، خربت، خاربری، گندم بریان، دانه شور، چراگاه اسپند و بنر	نوع نبات علفچر	اکثراً ساقه چوبی مانند ترخ زیاد است، اجوه، فی ترم، کلفر، چخمچه، خاشه سفید، خربت، خاربری، گندم بریان، دانه شور، چراگاه اسپند و بنر	نوع نبات علفچر	اکثراً ساقه چوبی مانند ترخ زیاد است، اجوه، فی ترم، کلفر، چخمچه، خاشه سفید، خربت، خاربری، گندم بریان، دانه شور، چراگاه اسپند و بنر
تعداد گوسفندویز	۸۶۴۲۲ که ۴۵٪ بزرگ و ۵۵٪ گوسفند بد داخل ۱۰۸ رومه	تعداد گوسفندویز	۸۶۴۲۲ که ۴۵٪ بزرگ و ۵۵٪ گوسفند بد داخل ۱۰۸ رومه	تعداد گوسفندویز	۸۶۴۲۲ که ۴۵٪ بزرگ و ۵۵٪ گوسفند بد داخل ۱۰۸ رومه	تعداد گوسفندویز	۸۶۴۲۲ که ۴۵٪ بزرگ و ۵۵٪ گوسفند بد داخل ۱۰۸ رومه
مساحت علفچر	۱۱۰۰۰۰۰	مساحت علفچر	۱۱۰۰۰۰۰	مساحت علفچر	۱۱۰۰۰۰۰	مساحت علفچر	۱۱۰۰۰۰۰
مساحت علفچر به	۲۲۰۰۰۰	مساحت علفچر به	۲۲۰۰۰۰	مساحت علفچر به	۲۲۰۰۰۰	مساحت علفچر به	۲۲۰۰۰۰
مساحت ولسوالی به	۱۰۴۲۸	مساحت ولسوالی به	۱۰۴۲۸	مساحت ولسوالی به	۱۰۴۲۸	مساحت ولسوالی به	۱۰۴۲۸
ساحه مربوط علفچر	علفچر دشت اوداروی ولسوالی ادرسکن	ساحه مربوط علفچر	علفچر دشت اوداروی ولسوالی ادرسکن	ساحه مربوط علفچر	علفچر دشت اوداروی ولسوالی ادرسکن	ساحه مربوط علفچر	علفچر دشت اوداروی ولسوالی ادرسکن

(ادامه مطلب در صفحه بعد)

(ادامه مطلب ...)

۳۴۴۸۷ نفر که به ۸۳ گروپ (۱۵۶۶) فامیل تنظیم شده‌اند	۶۰۰۰ نفر از جمله ۵۰۰۰ نفر مالداران قریه نشین کوچی ۱۰۰۰ نفر کوچی، ۷۴۱ نفر قریه نشین
۳۴ خیل مهاجر طولانی (۴۰۹ فامیل) - ۴۱ خیل مهاجر کوتاه (۴۲۸ فامیل) - خیل نیمه کوچی (۱۵۰ فامیل) - یک خیل قریه نشین (۵ فامیل)	کوچی‌های مناطق بکوا، خاشرود و دلارام و هرات در تابستان به آن مهاجرت می‌کنند
شیوع امراض	اسهک، تلخه درد، طبق گرگی، سیاه زخم، بز مرگ، یسوازی، کرم شش و جگر، مایه درد
نیانات یکساله و چندین ساله ساقه علفی، ساقه سترک تک پته گی، ترخ کوچی، خستک (زیاد مشهور است) نیانات لیکومی مانند شیشک که اوسط بارندگی سالانه این منطقه ۳۱۷	نیانات اوغان، کمای، بره گوش، خوزبه، و تناسب ذخایر حیوانات در تابستان ۸ و در زمستان ۶ و در طول سال ۹،۵ هکتار فی راس ۹،۴ هکتار
۲۷۵۱۴ بشمول دیگر حیوانات اهلی ۴۷۱۶۲۷ راس که گاو زیاد است و مرکز تربیه گاو شرکت مالدارانی است.	۶۸۰۰۰ بشمول حیوانات دیگر، تناسب ذخیره حیوانات در تابستان ۸ و در زمستان ۶ و در طول سال ۱۰،۵ هکتار فی راس ۸،۲۷۳۴ - که ۶۲٪ گوسفند و بز - ۲۵،۵٪
۲۸۰۰۰	۳۰۰۰۰
۲۸۰۰	۳۰۰۰
۴۱۹۶	۲۹۰۴
علفچر ساحة بالامرغاب مشهورترین محل تربیه گاو و گوسفند	علفچر ولسوالی تیوره

تعداد نفوس انسانی در	-	-
تعداد خیل	-	-
امراض حیوانی	-	-
نوع نبات علفچر	فی راس میش معادل است و چراگاه تابستانی می باشد	-
تعداد گوسفند و بز	-	-
مساحت علفچر	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰
مساحت علفچر	۲۰۰۰	۲۰۰
مساحت علفچریه	۲۰۰	۲۰
مساحت ولسوالی به	۲۰۴۹	۱۸۳۳
ساحة مربوط علفچر	علفچر ولسوالی کرخ	چراگاه ولسوالی زنده جان
منبع: ریاست اقوام و قبایل ولایت هرات و مدیریت جنگلات و علفچرهای ریاست زراعت هرات سال ۱۳۷۰		

(۶ ص / ۱۴۶)

گیاهان هرزه ولایت هرات

۱. جودر - ۲. گندم در - ۳. مژه (مژه اسبی) - ۴. پیچک - ۵. اجقک
۶. ماشک - ۷. خرقله - ۸. گاو ترقک - ۹. شیرینجه (کورمک) - ۱۰. انگور توره
۱۱. تلخک - ۱۲. توک - ۱۳. خرفه - ۱۴. گاوکنک - ۱۵. بارتنگ
۱۶. بچندک - ۱۷. ترشک (تورشک) - ۱۸. نولک کلاغ - ۱۹. سلمه
۲۰. اسنی (کسنی) - ۲۱. فرز (علف بیگانه) - ۲۲. لوخک - ۲۳. قاشوقک (قاشقک)
۲۴. چاروک - ۵. گندم - ۲۶. بودینه (گودینه) - ۲۷. ماسک - ۲۸. پشمک
۲۹. گوش بره (شورکی) - ۳۰. شیدر دیوانه - ۳۱. جوترش.

(۶ ص / ۱۱۹)

گیاهان هرزه ولسوالی اوبه (مزارع گندم):

۱. نوع دم پشی - ۲. خاریشک - ۳. گنده (علف) - ۴. دم پشی - ۵. گندم در
۶. نولک کلاغ - ۷. خاکشیر - ۸. زه اسب - ۹. شیرک - ۱۰. ماشک (بکوت وحشی)
۱۱. سلمک - ۱۲. گاو ترقک - ۱۳. ترشک - ۱۴. مندوک - ۱۵. فوزه (گگ)
۱۶. پیچک - ۱۷. گل زردک - ۱۸. دارووک - ۱۹. بچندک - ۲۰. تلخک

۲۱ - سلمه) ۲۲ - یک نوع خار) ۲۳ - گندمک) ۲۴ - جوسوتوک) ۲۵ - قلفک) ۲۶ - سیبست قصاب) ۲۷ - پشی پشی) ۲۸ - لوخک) ۲۹ - مستار) ۳۰ - تروشک) ۳۱. خرقله

انواع گیاهان هرزه مزارع هرات:

- ۱- هزاریندک (بندک گیاه) ۲- سیبست قصاب (بروس لکالیئوس) ۳- نولک کلاغ (پنیرک) ۴- تاج خروسان (تاج خروس وحشی) ۵- لوگش فیش (نوعی از خار)
- ۶- خارمنولی (خار مغیلان) ۷- بشمک (چرمک) ۸- خرفه (خلفه) ۹- خارکله کافر (خارروسی) ۱۰- غوزه گگ (داتوره) ۱۱- عجبک (زرپیچک) ۱۲- حماگک (سماق)
- ۱۳- تروشک (کاهورمکی) ۱۴- کورمک (کل کاه) ۱۵- لنگ چنک (پای گنجشکک)
- ۱۶- بنوشک (یولاف وحشی) ۱۷- جودر (جوجوحشی) ۱۸- پیچک (پیچک مزارع) ۱۹- خارپتک (خارکانادایی) ۲۰- قاشوقک (زبانک بره) ۲۱- گل دختر (آخندک یا گل نوروزی) ۲۲- مژه اسب (کوک گراس) ۲۳- گاو ترقک) ۲۴- کبل) ۲۵- ماشک (بک والت وحشی)

نیانات چراگاهی ولسوالی غوریان:

- ۱- ترخ) ۲- پته گی) ۳- برگ فی ترم (چای سبز کوهی) ۴- کنگر) ۵- کومای (کمهای) ۶- بره گوش) ۷- کوغان (کوغان) ۸- خارغوزه) ۹- ارسنقغان) ۱۰- گرگ وحشی) ۱۱- خوزبه (خوزبه) ۱۲- سیج (السنید) ۱۳- رواش) ۱۴- تلخک) ۱۵- کوریانه) ۱۶- سه بره (بره) ۱۷- چرمک) ۱۸- گوامیش) ۱۹- سمیک (اگروپایرون)
- ۲۰- قیاق) ۲۱- آهول) ۲۲- قسج) ۲۳- اجسوه (ده) ۲۴- خربت (خرید) ۲۵- کندل) ۲۶- چخمچه) ۲۷- بنگ سرخک) ۲۸- کلنفر) ۲۹- ذیل) ۳۰- قی ترم) ۳۱- بزغاله (بند) ۳۲- گل شاش (بندک) ۳۳- گندم بریان) ۳۴- دانسه (تور) ۳۵- خشک (خستک) ۳۶- توک) ۳۷- مارچوبه) ۳۸- سکساول) ۳۹- خاشه سفید) ۴۰- هومه) ۴۱- تک تک) ۴۲- چاروی) ۴۳- سرخک) ۴۴- شکرکی) ۴۵- تلخک) ۴۶- خارپزی) ۴۷- هیچ هونه) ۴۸- ترخ کوهی) ۴۹- سنک)

نیانات چراگاهی ولسوالی کرخ هرات:

- ۱- رشقه سه بره (وحشی) ۲- بارتنگ) ۳- خارریزی) ۴- خارچنگل) ۵- خارمغلی)
- ۶- شترخار) ۷- فریز) ۸- پیچک) ۹- پونه اسبی) ۱۰- نونک کلاغ) ۱۱- قیاق)
- ۱۲- کازوک) ۱۳- بادیان) ۱۴- خاکشیر) ۱۵- کاسنی) ۱۶- سماروق) ۱۷- ترخ)
- ۱۸- ترس) ۱۹- سیبوتن) ۲۰- کنگر) ۲۱- سیج) ۲۲- پیش خزک) ۲۳- کوما)
- ۲۴- خوقک) ۲۵- بندک) ۲۶- هوم) ۲۷- تلخک) ۲۸- مخ) ۲۹- رواش)
- ۳۰- شیرخشت) ۳۱- زرشک) ۳۲- کاکوتی) ۳۳- خرقله) ۳۴- خارخسک)

نیانات هرزه ولسوالی اوبه هرات:

- ۱- فرز چمنی) ۲- بندک) ۳- بچندک) ۴- نان کلاغ (نولک کلاغ) ۵- سیبست پلوشی) ۶- مخ)
- ۷- شیرک) ۸- خرقله) ۹- ماشک) ۱۰- گل گاو زبان) ۱۱- انگور توره)
- ۱۲- قیاق) ۱۳- شفتل دیوانه) ۱۴- کپچه خاره) ۱۵- سلمک) ۱۶- بارنگ)

نیانات علوفه‌ای چراگاه‌های هرات:

- ۱- بوته (ترخ) ۲- چنک) ۳- اوم) ۴- اول) ۵- سیالنگ) ۶- چنگلک)
- ۷- غبیره) ۸- کلپوره) ۹- کوردک) ۱۰- بیروت خروس) ۱۱- پلوش)
- ۱۲- نقل خواجه) ۱۳- کودی) ۱۴- خارشتری) ۱۵- خوزبه) ۱۶- توک) ۱۷- بوتکی)
- ۱۸- پیل خزک) ۱۹- دونازک) ۲۰- دونازک برگی) ۲۱- دونازک دانهای)
- ۲۲- دونازک ماش دار) ۲۳- گل دختر) ۲۴- گل لاله) ۲۵- خونسندک) ۲۶- کربون تلخک) ۲۷- چکشک) ۲۸- فریز) ۲۹- سیج) ۳۰- پنجه شیر) ۳۱- غوزه گگ (غوزه خورک) ۳۲- خرفه) ۳۳- ستارک) ۳۴- سلمه (شورکی) ۳۵- جودر) ۳۶- خرغوله) ۳۷- فریز (لویارسلام یا فریز وحشی) ۳۸- عنجلک) ۳۹- مژگی) ۴۰- خارابی) ۴۱- پیچک) ۴۲- گل شل) ۴۳- هزاربند) ۴۴- گندمک) ۴۵- کاکوتی) ۴۶- بچندک) ۴۷- خاک شیر) ۴۸- گل فالیز) ۴۹- مشکک) ۵۰- تاج خروس وحشی) ۵۱- ترشک) ۵۲- شیدر دیوانه (شیدر مصری، شیدر وحشی، شفتل دیوانه) ۵۳- باقلا وحشی) ۵۴- سایبین وحشی) ۵۵- پیچک) ۵۶- خلقوره) ۶۷- پنجه شیر) ۵۸- پونه (بودینه) ۵۹- خار مغیلان) ۶۰- سسرش) ۶۱- شیرک) ۶۲- بیدک) ۶۳- ماشک) ۶۴- سلمک) ۶۵- گل گاو زبان) ۶۶- بارتنگ) ۶۷- نانک کلاغ) ۶۸- سیبست پلوش) ۶۹- انگور توره) ۷۰- مخ) ۷۱- قیاق) ۷۲- خاراشتر) ۷۳- گز) ۷۴- اشیلان)

(ادامه مطلب در صفحه بعد)

(ادامه مطلب ...)

نباتات چراگاهی افغانستان
 چوبک *Acanth. phyllm glanuiosum*
 مرجانی ایرانی *Arenaria Persica*
 میخک *Dianthus*
 برگ گندمی *Gymnocapus decanderum G. decander*
 برگ گندمی باریک *Agriophyllum latifolium A. minus*
 آسمانی یکساله *Anabasis annua*
 آسمانی بی کرک *A. aphylla*
 سلمکی، علف شور *Atriplex*
 سلمکی خراسانی *A. Moneta*
 سلمکی ساقه سفید *A. leucoclada*
 سلمکی ساقه سفید *A. verrucifera*
 کافوری *Camphorosma monspelica*
 سرشاخی *Cerutocarpus. Arenarius*
 سلمه تره *Chenopodium*
 درمنه ترکی *Ch. Botrys*
 علف شتر *Cornulaca*
 بوته کاهو، بوته *Co. Monacanth*
 پاتاقی شور *Halocnemum*
 پاتاقی شور *Eurotia ceratoides*
 سنبله نمکی *Halostachys caspica*
 عجه - جاماکی *Aellenia curricula*
 سیاه تاغ *Haloxyton aphyllum*
 سیاه تاغ *Hammodendron*
 زردتاغ *H. Persicum*
 جابروی قزوینی *Kochia scoppari*
 جابروی قزوینی *K. Prostrate*
 خارکو *Noaea mucronata*
 علف شور *Salsola*
 اشنان *Seidlizia florida*
 اشنان *S. Rosmarinus*
 اشنان *Suaeda aegyptica*
 سیاه شور *Seidlizia rosmarinuys*
 سیاه شور مصری *Suaeda fraticosa*
 بومادران (تیره کاسینی) *Achillea millefolium*
 بابونه *Anthemisia*
 درمنه (ترخ) *Artemisia*
 درمنه کوهی *A. Aucheri*
 گل گندم هاجر *Centaurea bruquieriana*
 کاسنی *Ciehorium intybus*
 کنگر *cirsium lappaceum*
 کنگرهرزه - کنگر صحرایی *C. Arrense*
 کنگرهرزه - کنگر صحرایی *C. Alatum*
 کنگرهرزه - کنگر صحرایی *Cousinia wilhelminae*
 کنگر - علفهای *Echinops nobustus*
 کر قیج (سبگ شاش) *Hertia angustifolia*
 چرخه - کاهوهای بیابانی *Launaea acanthodes*
 کاهوهای خوابیده *Matricaria aurea*
 کاهوهای خوابیده *M. Recutita*
 خارنبه *Onopordon acanthium*
 گاو چاق کن *Scuriola orientalis*
 قاصدک - گل قاصد *Tarazacum collinus*
 مشنگ *Tagopogon*
 شب بو *Alyssum*
 قدومه *A. bracteatum*
 قدومه *A. linifolium*
 کلم (پالکیدیور) *Brassica eliongata*
 سیبده *Eraumbe orientalis*

خاکشیرتخ بیابانی *Ertisium erassicuala*
 شب بوی بیابانی *Fortuynia schuttlew*
 تره تیزک *Lepidium latifolium*
 چلبیای بنفش *Matthiola alyssifolium*
 چلبیای غاز پای *M. Ehenopodiifolia*
 ترب *Rephanus*
 خردل *Sinapis*
 خاکشیر - خاکی *Sisymbrium*
 خاکشیر شناوری *S. Erysimoiles*
 تبسیخی *Torularia torulosa*
 فراسیون (فرقیون) *Euphorbia aellenii*
 جعدده *Ajugu oientulis*
 پونده (ساقط) *Nepeta persica*
 فراسیون *Marrubium Vulgaris*
 گوش بره زار *Phlomisaucheri*
 مریم گلی بیابانی *Salvia eremophila*
 سنبله بادکنکی *Stachys inflata*
 مریم - کلیوا *Teuerium polium*
 اویشن *Thymus*
 اویشن شیرازی *Zataria multiflate*
 کاکوتی *Ziziphora elinopodioier*
 کاکوتی *Z. Tenuria*
 خلر (سنگینک) *Lathyrus aphacu* تیره بقولات -
 نخودیان - حبوبات
 ماشک - باقلا *L. Satirus*
 ماشک *Vicia satira*
 رشقه - یاغلائی *Lotus*
 رشقه زار - *L. corniculata*
 اهوماش *Lotus gebelia*
 رشقه دایمی *Medicago falacuta*
 رشقه *Morbicularis*
 رشقه زار - اکلیل الملک *Melilotus albus*
 شبدرزار - شبدر شیرین *Melilotus officinalis*
 شبدردورگ *Trefolium hybrisum*
 شبدرسفید - *T. pretense*
 شبدرسفید *T. renens*
 شنبله - *Trigonella delipectica*
 گولاغذای *Astrahalus eicer*
 گولا کوهی - گولا آبی *A. Glaucacanthus*
 گولا داخچه‌ای *A. Squarrosus*
 رشقه باغی - رشقه تاجی *Coronaria varia*
 اسپرس علفهای *Onobrychis altissima*
 اسپرس بیابانی *O. Aucheri*
 اسپرس بوتهای *O. Cornuta*
 اسپرس کرچی *O. Gaubae*
 اسپرس سیاه کرک *O. Melanotricha*
 اسپرس ایرانی *Opersica*
 خشخاش - کونکار *Papavera* تیره خشخاش
 گل شصت خروسان *Limonium thouinii*
 علف هفت بند *Polygonum*
 فریز (تیره علف هفت بند)
 اسکنبل زیبا *Calligonum amoenum*
 اسکنبل کرمانی *C. Bungei*
 اسکنبل *C. Comosum*
 اسکنبل دندانهای *C. Dentieulatum*
 اسکنبل شاخه سفید *C. Leucocladum*
 اسکنبل پاشنه خشک *C. Schizopterum*
 پریز - پسوند *Ptesopyrum aucheri*
 پریز گرزنگ *P. olivieri*

دافنه - هفت برگ *Daphne angustifolia*
 سیاه گینه *Dendrostellera lessertii*
 مشکک *Sucrosia* تیره چتریان
 آنقوزه (کما) *Ferula F. gabriei*
 قیج - اسپند *Zygophyllum* تیره قیج، اسپند
 اسفند ادیمی *Fagonia*
 اسفند - اسپند *Peyunum*
 خارخسک *Tribulus terrestris*
 قیج *Zygophyllum eurypterum*
 (ص ۱۲۸)

نتیجه

مراغ و چراگاهها به زمین‌های اطلاق می‌شوند که شخم نخورده و توسط نسان‌ها بذر پاشی نشده باشد و به شکل طبیعی وجود داشته و می‌تواند تولید علوفه کرده و نیاز حیوانات علف خوار را تأمین نماید.

این ثروت ملی در تهیه علوفه برای حیوانات، حفاظت خاک، تنظیم گردش آب در طبیعت، ایجاد فضای سبز، گوارا ساختن هوا، تأمین علوفه مورد نیاز احشام دامداران و کوچی‌ها، تولید محصولات دارویی و نباتات طبی و بالاخره تأمین پروتین مورد نیاز کشور ما نقش عمده و اساسی می‌داشته باشد.

ولی بدبختانه یک قسمت زیاد چراگاه‌های کشور توسط غاصبان زمین غصب گردیده یا شخم زده شده و به جای آن نباتات لممی کشت گردیده است که این عمل بزرگترین جفا به حق دامداران و کوچی‌های کشور ما بوده که در قسمت کاهش علوفه مورد نیاز، احشام نقش مهمی داشته است.

با نابودی چراگاه‌ها روزی خواهد رسید که مردم کشور ما گوشت گوسفند را به قیمت بالا از خارج وارد نمایند و بیشترین ارز و اسعار حاصله کشور را بالای آن به مصرف رسانند و از این طریق بر وابستگی کشور در ابعاد اقتصادی بی‌افزایند بالاخره سند وابستگی کشور را از ای ناحیه هم به دست خود امضا نمایند، امیدواریم که این مردم از پلان‌های شوم دشمنان این مرز بوم آگاهی حاصل نمایند. و در قسمت حفاظت منابع طبیعی خصوصاً مراغ و چراگاه‌های کشور از هیچ تلاش دریغ نوززند.

مأخذ و منابع مورد استفاده:

- ۱- حسن یار، سید امیرشاه (۱۳۶۳) علم مراغ، چاپ پوهنچی و تریزی پوهنتون کابل.
- ۲- حسن یار، سید امیرشاه (۱۳۶۱) ایکالوژی افغانستان، چاپ پوهنچی زراعت پوهنتون کابل.
- ۳- حسن یار، سید امیرشاه (۱۳۶۲) جنگلات طبیعی، چاپ پوهنچی زراعت پوهنتون کابل.
- ۴- مقدم، محمد رضا (۱۳۹۰) جنگل‌ها و مراغ ایران، چاپ دانشگاه تهران.
- ۵- گروه نویسندگان، (۱۳۳۲) دایره‌المعارف افغانستان، چاپ وزارت معارف.
- ۶- امید، عبدالرحیم (۱۳۸۸) بررسی وضع زراعت و دامداری حوزه جنوب غرب، چاپ ستاره نقره‌ای هرات.
- ۷- جان وارد ملل (۱۳۹۹) ایکالوژی کشت مخلوط، ترجمه عزیز جوان شیرچاپ جهاد دانشگاهی مشهد.
- ۸- حکمی، محمد حسین (۱۳۸۸) شناسایی گیاهان مرتعی ایران، چاپ جهاد دانشگاهی.
- ۹- مقدم، محمد رضا (۱۳۹۰) مرتع و مرتع‌داری، چاپ دانشگاه تهران.
- ۱۰- جوری، محمد حسن (۱۳۸۹) شناسایی کاربردی گیاهان مرتعی، چاپ آیتز تهران.
- ۱۱- پحرانی، محمد جعفر (۱۳۸۹) مقدمه‌ای بر مرتع و مرتع‌داری، چاپ دانشگاه شیراز.
- ۱۲- ارزنی، حسین (۱۳۹۰) چرای دام در مرتع چراگاه، چاپ دانشگاه تهران.

پایان

مشاعره آنلاین بین ۲۰ ولایت افغانستان برگزار شد

گزارشی از فریبا اکبری

اجتماعات دور بوده‌اند، این چنین برنامه‌ها می‌تواند که برای شاعران بگوید، هنوز فضایی برای شعرخوانی و رد و بدل کردن نظریات وجود دارد."

آقای یوسفی می‌افزاید، خوبی این برنامه این است که شعرای بیش از ۲۰ ولایت افغانستان اشتراک دارند و ما به سبک و فرهنگ شعری بیشتر ولایات کشور آشنا می‌شویم.

کرونا ویروسی که در اواخر سال ۲۰۱۹ در جهان شیوع پیدا کرد و تمام عرصه‌های زندگی بشر از آن تأثیر پذیرفت و حوزه ادبیات و شعر هم از آن استثنی نبوده است. در حوزه زبان فارسی نیز شعرهای که کرونا و دوران قرنطین در آن انعکاس یافته است قابل دیدن است.

در همین حال، شماری از شاعران هرات، بیان می‌کنند، برگزاری این چنین برنامه‌ها در

شرایطی که فرهنگیان و نویسندگان مدت طولانی در جمع‌های فرهنگی حضور به هم نرساندند، می‌تواند غنچه‌های فکری‌شان را کاهش داده و از سوی دیگر به تبادل نظریات همدیگر بپردازند.

جاوید نی‌زاده؛ یکی از شاعران هرات که در این برنامه حضور یافته بیان می‌کند، دوران قرنطین و کرونا روی هر فردی به طور متفاوت تأثیر گذاشته و شاعران و نویسندگان نسبت به موضوعات اتفاق افتاده حساس‌تر هستند، بنابراین دوران کرونا و خانه‌نشینی بیشتر مراوداشت که فکر کنم و بنویسم. اسد یوسفی، یکی دیگر از شاعران در هرات می‌گوید "در ایام کرونا که تمام مراکز ادبی و فرهنگی بسته بود و شاعران نیز از

ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات نخستین برنامه مشاعره آنلاین را بین ۲۰ ولایت افغانستان به منظور ترویج صلح و ایجاد فضای شعرخوانی در ایام کرونا راه اندازی کرد.

این برنامه با حضور شاعران هرات و شاعرانی که از ۲۰ ولایت افغانستان به صورت آنلاین حضور داشتند، در کتابخانه عامه ولایت هرات برگزار شد.

آریا رئوفیان رییس اداره اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات هدف از برگزاری این برنامه تبادل افکار میان شعرای افغانستان در هنگام کرونا و ترویج صلح می‌داند.

آقای رئوفیان بیان می‌کند، کرونا مانع برگزاری برنامه‌های حضوری برای شاعران و نویسندگان شده و این روند می‌تواند به شاعران نیز مانند دیگر اقشار جامعه لطمه وارد کند، برنامه مشاعره آنلاین می‌تواند که فضای تبادل فکری بین شاعران را زنده نگهدارد و حوزه‌های مختلف فرهنگی کشور را با هم وصل سازد.

دور سوم شماره ۱۴۲ - ۱۴۳ جوزا و سرطان ۱۳۹۹

۱۱

کم رنگ بودن حضور زنان در مذاکرات صلح

ترتیب: پروین حسینی

زنان در طول تاریخ در مناسبات قدرت و معادلات سیاسی بزرگ نقش پررنگ نداشته و جایگاه آنها در این مناسبات سمبولیک بوده است و هیچ‌گاه در موفقیت تصمیم‌گیری قرار نگرفته‌اند. صلح پدیدیهیست که آن را در جامعه مسئولیت همه افراد به ویژه زنان باید دانست. زنان همانگونه که با ساختن کانون خانواده از صلح و صفا می‌توانند فضای فکری، فرهنگی، دینی را از طریق تربیه فرزندان به آینده‌گان بی‌آموزانند. آنان نیز می‌توانند از طریق مشارکت فراگیر و بدست آوردن پست‌های اجرایی و نماینده‌گی به طور کامل در روند صلح گام مؤثری بردارند. از چند سال بدین سو صحبت نقش زنان در روند صلح افغانستان به شدت جریان داشته و سرخط خبرهاست. اما در این ایامی وجود ندارد که مشارکت زنان در این جریان با مشکلات و چالش‌های متعددی از جمله: مخالفت طالبان، حاکمیت ذهنیت طالبانی در کشور، تلقی مردانه از جنگ و صلح عدم باورمندی به توانایی زنان، حمایت ضعیف جامعه مدنی از زنان در شورای عالی صلح و اندک بودن نفوذ زنان در این شورا روبرو شده است.

هرچند مشارکت سیاسی زنان در ۵ سال حکومت وحدت ملی نسبت به دوره‌های گذشته بیشتر بوده است اما شایان ذکر است که: در نخستین انتخابات ریاست جمهوری در اکتوبر سال ۲۰۰۴ از مجموع رأی دهنده‌گان ۴۱.۳ درصد را زنان تشکیل داده به همین ترتیب در اولین انتخابات پارلمانی در سپتامبر ۲۰۰۵ از مجموعه رأی دهنده‌گان ۴۴ درصد آنان را زنان تشکیل می‌دادند و در دومین انتخابات ریاست جمهوری و شورای ولایتی در ماه اگست سال ۲۰۰۹ زنان رأی دهنده ۳۸ درصد اشتراک داشته‌اند. (حقوق بشر بر سر دوراهی ص ۳۷)

بنابراین می‌توان گفت که زنان در فرآیند دولت‌سازی سهم بزرگی را به خود اختصاص داده‌اند. با در نظر داشت اینکه هر از گاهی وقتی نامی از رژیم طالبان شنیده می‌شد مستقیماً سیاست‌های سخت‌گیرانه آنان علیه زنان ظاهر می‌شد بحرانی که مدت‌ها زنان متأثر و منزوی شده کشور سوژه اصلی و عامل عمده آن بوده‌اند. پس از امضای توافق‌نامه میان دولت امریکا و طالبان زنان در کتار خوشبینی‌هایشان برای دست‌یابی به صلح سخت‌نگران‌اند. آنان می‌گویند که پس از امضای این توافق‌نامه شرایطشان نامعلوم و هاله‌ای از ابهام قرار گرفته‌اند و این موضوع به یک دغدغه فکری برایشان مبدل شده است بنام زنان خواهان دقت و نظارت داخلی و نهادهای بین‌المللی به خصوص یوناما در روند صلح کشور شدند.

این خواست همه این طیف است که در پروسه صلح تمامی ارزش‌ها، دست آوردها و حقوق اساسی زنان باید بگونه جدی در نظر گرفته شود. چون زنان افغانستان دیگر زنان گذشته نبوده که در سلول‌های افکار بسته مردان متعصب حبس شوند آنان خواهان آزادی و در نظر گرفتن حق و حقوق‌شان و پاداش قربانی‌هایی که متقبل شدند هستند.

آنان می‌گویند: در صلح باید به زنان نیز همچون مردان بگونه مساویانه نقش داده شود و ارزش‌های انسانی و آزادی رعایت گردد. در نشست‌هایی که برای رسیدن به صلح و ختم جنگ برگزار می‌گردد. لازم است که بر روی موارد تخنیکی این ساختار تبصره شود. ساختاری که وسیله‌ی برای بسج ساختن زنان در مرکز و ولایات کشور گردد تا بدین وسیله بتوانند توانایی و جرأت بیان مشکلات خودشان را داشته باشند و در تصمیم‌گیری‌ها بگونه احسن نماینده‌گی از هموعان خود کنند.

در گروه‌های کاری برای صلح باید موضوع مشارکت سیاسی، اجتماعی، حقوقی و اقتصادی زنان مدنظر گرفته شود. اعضای گروه‌ها باید زنان آگاه و متخصص باشند و با مسایل ملی و بین‌المللی آشنایی داشته باشند. این تصور اشتباه عظیمیست که در این مقطع فقط دولت افغانستان باید علمبردار مصالحه، اصلاح‌گری و احیای ارزش‌ها باشد و برای نهادینه ساختن رعایت حقوق زنان کار نماید. زیرا هیچ دولتی نتوانسته است در برابر معضلاتی که ریشه در مناسبات اجتماعی دارند و در طی سال‌ها نباشته شده‌اند دست به مبارزه بزنند. بدون تردید این رسالت از عهده روشنفکران و نهادهای جامعه مدنی بر می‌آید.

یکی از نگرانی‌های زنان از دست رفتن دست آوردهایست که در طی شانزده سال گذشته کسب نموده‌اند. با در نظر داشت اینکه قانون اساسی افغانستان حق برابر زن و مرد را تضمین کرده و براساس همین قانون زنان از این پس در عرصه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و ... سهم دارند. حال این دغدغه وجود دارد که ممکن دولت افغانستان برای رسیدن به صلح همین دست آوردهای یک و نیم دهه را قربانی این پروسه نماید. چیزی که هرگز برای زنان این دیار قابل قبول نخواهد بود زیرا در کنار سایر اقشار جامعه بیشترین میزان رنج و آسیب را زنان متحمل شدند تا به این موفقیت دست یابند. بناً باید گفت که تغییرات اجتماعی بدون مشارکت فعالانه

زنان غیر ممکن است و این امر زمانی تحقق می‌یابد. که هم دولت و هم جامعه مدنی به درکی مناسب از اهمیت توانمند شدن زنان برسند.

صلح به معنای ساختار سازی محدود جامعه ساختاری که تمام اجزای تشکیل دهنده آن احساس آرامش کنند، است. حضور زنان در پروسه صلح باید منتج به یک تعریف جامع و قابل قبول برای اجزای تشکیل دهنده جامعه در حال صلح از حقوق زنان گردد. نقش بانوان در روند گفتگوهای صلح نباید سمبولیک و نمایشی باشد. چون حضور آنان در این گفتگوها می‌تواند آینده کشور را تضمین کند. مشارکت زنان در سیاست‌گذاری صلح را تسهیل می‌بخشد. اما باید گفت ایفای نقش زنان در این پروسه به حمایت و پشتیبانی قاطع خود زنان نیز ضرورت دارد. زنان از سطح شورای انکشافی قریه‌ها گرفته تا ولسوالی‌ها و ولایات باید نظریات خود را پیرامون چگونگی آامن صلح شریک کنند و بدون شک دولت نیز باید از این صداها حمایت کند.

بانوان حق دارند در رویدادهای سرنوشت ساز کشور مانند صلح سهم فعال و درخور ارجی داشته باشند و حقوق‌شان به حیث یک اصل معتبر در این روند مطرح باشد و به هیچ عنوان خواهان نقش محدود در این روند نیستند زیرا اشتراک فعال زنان در تسریع روند صلح و رسیدن به رفاه در افغانستان نقش حیاتی داشته و می‌تواند در تغییر ذهنیت‌ها پیرامون چگونگی حضور زنان در جامعه مفید واقع گردد.

غایت کلام زنان از روند صلح استقبال خواهد کرد در صورتیکه صلح برای آنان تعریف گردد چون صلح تنها یک مفهوم اجتماعی ندارد. بلکه امروز بیشتر با مفهوم سیاسی مطرح می‌شود. اگر این صلح سیاسی تعریف نشود زنان نگران این صلح خواهند بود. برعلاوه آن حضور بانوان در پروسه صلح که هنوز یک تابو برای دیدگاه‌های ضد زن در جامعه است باید از بین برود. چون صلح بدون عدالت و برابری جنسیتی پایدار نخواهد بود.

منابع

- ۱- داریوش ابراهیمی (۲۰۱۹). کابل-افغانستان. انتشارات برند.
- ۲- حقوق بشر بر سر دو راهی: ضرورت ریاضت حقوق محور به صلح و مصالحه در افغانستان. (۱۳۹۱) انتشارات آرمانشهر.
- ۳- صادقی. فاطمه (۱۳۹۰). بررسی وضعیت زنان در افغانستان و تاجیکستان.

کارگاه آموزشی

"حقوق و تکالیف شهروندی"

در شورای متخصصان هرات

شورای متخصصان هرات بعد از چند ماه تأخیر به علت شیوع ویروس کرونا برنامه‌های علمی - آموزشی خود را دوباره آغاز کرد و کارگاه "حقوق و تکالیف شهروندی" را با توزیع تصدیق‌نامه برای بیش از ۳۶ تن از اشتراک‌کننده‌گان این کارگاه به پایان رساند.

مسئولان برگزارکننده این کارگاه بیان می‌کنند که دوره‌های آموزشی شورای متخصصان دوباره از سر گرفته شده است و هدف از این دوره‌های آموزشی بلند بردن سطح دانش دانشجویان و علاقه‌مندان می‌باشد.

محمد رفیق شهیر رییس شورای متخصصان هرات می‌گوید: "این کارگاه می‌تواند از یک سو به دانش‌اشتراک‌کننده‌گان بیفزاید و از سوی دیگر این برنامه باعث تکثیر آگاهی در مورد تکالیف شهروندی بین مردم می‌شود."

با این وجود، محمد نعمان ثابت ماستر ترینر که مسئولیت تدریس این کارگاه آموزشی را به دوش داشت گفت، آگاهی از حقوق و تکالیف شهروندی نشانگر بیداری مردم است و می‌تواند جامعه را به سوی ترقی سوق دهد. بنابراین برگزاری این چنین کارگاه‌ها در جامعه ما یک نیاز مبرم است.

از سوی هم اشتراک‌کننده‌گان این کارگاه از برگزاری آن خرسند هستند و بیان می‌کنند، شروع کارگاه‌های آموزشی شورای متخصصان بعد از ماه‌ها وقفه راه را به سوی آگاهی بیشتر باز می‌کند.

این کارگاه در روزهای چهارشنبه ۲۲ اسد و پنجشنبه ۲۳ اسد در شورای متخصصان برگزار شد.

کمیته مصونیت خبرنگاران: خشونت علیه خبرنگاران در افغانستان کاهش یافته است

گزارشگر: فریبا اکبری

دولتی پاس‌خوگویان به موقع نبودند و ادامه این روند چالش‌های فرا روی خبرنگاران را بیش از پیش ساخت. ستوری کریمی خبرنگار در هرات بیان می‌کند که آماري که از سوی کمیته مصونیت در رابطه به خشونت علیه خبرنگاران اعلام شد مورد پذیرش نیست و همه روزه خبرنگاران مورد خشونت‌های بسیاری قرار می‌گیرند، اما متأسفانه نسبت به بعضی از دلایل از ثبت شکایت خود منصرف می‌شوند." کریمی می‌گوید که این نهادها باید بیشتر تلاش کنند تا فضای اعتماد سازی بیشتر را فراهم سازند و خبرنگاران به راحتی بتوانند شکایت خود را ثبت کنند. آمار کاهش خشونت علیه خبرنگاران در حالی به نشر می‌رسد که سازمان گزارشگران بدون مرز، طی گزارشی در سال جاری گفته است دست کم ۷۰ خبرنگار و کارمندان رسانه‌یی در این کشور به بیماری کووید ۱۹ مبتلا شده‌اند که شمار زیادی از آنان به دلیل نداشتن امکانات مالی از دسترسی به خدمات صحی مناسب محروم‌اند. شماری از خبرنگاران نیز کارشان را از دست داده‌اند.

رسیده است. وی افزود، ثبت ۴۲ خشونت در برابر خبرنگاران را نگران کننده خواند و گفت، که هیچ مورد خشونت علیه خبرنگاران از سوی دولت افغانستان پیگیری نشده است. غفوری اضافه کرد که بیشترین خشونت به ثبت رسیده علیه خبرنگاران از سوی گروه‌های داعش و طالبان انجام شده است. از سوی هم، خبرنگاران در هرات، آمار نشر شده خشونت علیه خبرنگاران را قابل قبول ندانسته و دولت را به بی‌توجهی و عدم پاس‌خوگویی به موقع به خبرنگاران متهم می‌کنند. قدرت‌الله حمیدی خبرنگار در هرات بیان می‌کند در کنار چالش‌های امنیتی که خبرنگاران دارند، تهدید کرونا و عدم دسترسی به اطلاعات از چالش‌های دیگر فرا راه این قشر است که این روند ممکن است چرخه‌ی اطلاع رسانی را ضعیف کند. حمیدی می‌گوید: "در زمان شیوع کرونا ما از یک سو مجبور بودیم که به ساحه برویم و اطلاع رسانی کنیم، اما از سوی هم به اطلاعات دسترسی نداشتیم و نهادهای

کمیته مصونیت خبرنگاران در زون غرب می‌گوید که خشونت علیه خبرنگاران در افغانستان نسبت به سال گذشته کاهش یافته است. عاطفه غفوری، مسؤول بخش زنان کمیته مصونیت خبرنگاران در زون غرب طی یک کنفرانس خبری بیان کرد که یافته‌های کمیته مصونیت خبرنگاران نشان می‌دهد که در شش ماه نخست سال جاری (۲۰۲۰) ۴۲ مورد خشونت در برابر خبرنگاران به ثبت رسیده در حالیکه در شش ماه نخست سال گذشته میلادی ۴۵ مورد خشونت علیه خبرنگاران در کشور به ثبت رسید و این کاهش خشونت علیه خبرنگاران نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد. خاتم غفوری می‌افزاید، که ۷ درصد خشونت‌های به ثبت رسیده در سال جاری مربوط ولایت هرات است. غفوری می‌گوید: "خشونت در برابر زنان نیز نسبت به سال گذشته کاهش یافته، طوری که ما در شش ماه نخست سال گذشته ۹ مورد خشونت علیه زنان خبرنگار داشتیم، اما در شش ماه نخست سال جاری ۷ مورد خشونت علیه خبرنگاران زن به ثبت

عبدالرشید دوستم؛ مارشالی در افغانستان چه جایگاهی دارد؟

بعد از انقلاب کبیر فرانسه در سال ۱۷۹۳ این دفاقر بسته شدند، ولی ناپلئون در سال ۱۸۰۴ در قلمرو امپراتوری خود ۱۸ پست مارشالی ایجاد کرد. جانشینان ناپلئون این پست را به عنوان مارشال فرانسه تبدیل کردند و شمار آنان را کاهش دادند. سپس این پست کاملاً از بین رفت و به عنوان افتخار منحصر به فرد در زمان جنگ برای افراد اعطای می‌شد.

عبدالرشید دوستم براساس توافق حکومت جدید میان آقایان اشرف غنی و عبدالله عبدالله؛ ژنرال دوستم به عنوان سومین مارشال افغانستان بزودی به این درجه نظامی دست خواهد یافت.

آقای دوستم، بنیانگذار جنبش ملی اسلامی

افغانستان، از چهره‌های بحث برانگیز سیاسی افغانستان و از مهمترین رهبران ازبک‌تبار این کشور به شمار می‌رود.

ژنرال دوستم در هالیوود؛ فیلم ۱۳ 'جنگاور' به سینما آمد فرمانده نیروهای آمریکایی با ژنرال دوستم در شیرخان دیدار کرد.

ژنرال عبدالقادر، اولین وزیر دفاع افغانستان بعد از کودتای چپ‌گرایان در ۱۳۵۷ خورشیدی، در خاطرات سیاسی خود درباره آقای دوستم نوشته است: "در همان روزهای اول پس از هفت نور کسی پیشم آمد. گفت که نجیب نام دارم و دبیر سازمان اولیه شهر کابل هستم."

ادامه مطلب در صفحه بعدی

در صورت موجودیت شرایط فوق، رئیس جمهوری نمی‌تواند برای کسی رتبه مارشالی بدهد، بلکه این شورای نظامی است که این رتبه را به پارلمان کشور پیشنهاد می‌کند و بعد از تایید پارلمان، رئیس جمهوری آنرا امضا می‌کند.

رتبه مارشالی در سایر کشورها

مارشال عالی‌ترین رتبه نظامی در گذشته و حال کشورهای بریتانیا، فرانسه، آلمان، روسیه (بیشتر اتحاد جماهیر شوروی سابق) و چین به حساب می‌آید که به نام 'فیلد مارشال' هم یاد می‌شود.

در نیروهای زمینی آمریکا ژنرال پنج ستاره را که معادل مارشال است، ژنرال ارتش می‌نامند و چیزی به نام مارشال وجود ندارد. در ایران نیز رتبه بالاتر از ارتشبد است.

براساس نوشته دایرة المعارف بریتانیا (بریتانیکا) این مقام از عنوان فرمانده سواره نظام پادشاهان اولیه فرانکها منشأ گرفته است.

براساس این نوشته اهمیت سواره نظام در جنگ‌های قرون وسطایی باعث شد تا مارشال با واحد فرماندهی در تماس باشد؛ این درجه‌داران وظایف نظم و ترتیب را در دادگاه و همچنین در اردوگاه نظامی و تصمیم‌گیری به عهده داشتند. با این حال در قرن ۱۹ میلادی نقش مارشال به یکباره به عنوان فرمانده نیروهای سلطنتی و یک افسر بزرگ برجسته شد.

دفتر مارشال فرانسه در زمان پادشاهی فیلیپ دوم (۱۲۲۳-۱۱۸۰) تأسیس شد و مارشال به یکی از افسران بزرگ پادشاهی تبدیل شد.

بعد از آن شمار مارشال‌های فرانسوی به تدریج افزایش یافت و در قرن سیزدهم به دو نفر، در قرن شانزدهم به چهار و در قرن هجدهم شمار آنان به ۲۰ نفر افزایش یافت.

در بخشی از توافقنامه سیاسی که اخیراً میان محمد اشرف غنی و عبدالله عبدالله امضا شد، آمده که ژنرال عبدالرشید دوستم با فرمان رئیس جمهوری به بلندترین رتبه نظامی مارشالی ارتقاء داده می‌شود و در عین زمان عضویت شورای عالی دولت و شورای امنیت ملی را خواهد داشت.

در طول تاریخ افغانستان به جز از آقای دوستم، تا حالا دو چهره دیگر رتبه مارشالی داشته‌اند. مارشال شاه ولی خان، عموی محمد ظاهر، پادشاه پیشین افغانستان و مارشال محمد قسیم فهیم، معاون پیشین رئیس جمهوری که پس از کشته شدن احمدشاه مسعود، فرمانده نیروهای ائتلاف شمال شد.

مارشالی در افغانستان چه جایگاهی دارد و از چه قدرتی برخوردار است؟

عتیق الله امرخیل، ژنرال بازنشسته ارتش افغانستان می‌گوید که در قانون اساسی افغانستان و قانون امور ذاتی افسران به عنوان مهم‌ترین قانون نظامی این کشور، رتبه مارشالی وجود ندارد. به گفته او این رتبه همیشه در افغانستان براساس توافق سیاسی اعطا شده است.

آقای امرخیل می‌گوید که اعطای رتبه مارشالی در قوانین شماری از کشورها وجود دارد و شرایط اعطای آن این است که فرد باید فرمانده یک جبهه جنگ باشد که در آن یسروری بزرگی را بدست آورده است، آموزش عالی او نسبت به دیگر نظامیان کشورش بالاتر باشد، دانش سوق و اداره استراتژیک داشته باشد و اثر علمی نوشته باشد که برای نظامیان کشورش راهنما باشد. او می‌گوید علاوه بر موارد ذکر شده، این فرد نباید به هیچ جرم جنگی و جنایی متهم شده باشد، چهره شناخته شده در منطقه و جهان باشد و جایگاه رتبه مارشالی باید در قانون اساسی و قانون امور ذاتی افسران یک کشور مشخص باشد.

به گفته آقای امرخیل حتی

شاه ولی خان اولین مارشال افغانستان

ادامه مطلب . . .

دکتر نجیب الله آخرین رئیس جمهوری حکومت چپ‌گرای افغانستان بود که دولتش توسط مجاهدین سرنگون شد.

ژنرال قادر می‌نویسد که دکتر نجیب را چند سال بعد، زمانی که معاون بزرگ کارمل، سومین رئیس جمهوری حکومت چپ‌گرای افغانستان بوده، دیده است. او نوشته است که نجیب نزد آمد و گفت: "پیشنهادی دارم و کسی را می‌خواهم مقرر کنم."

نجیب به او گفته است، فردی را که خواستار تفرش است "از کارندهای سابقه‌دار اداره نفت و گاز در شیرگان است. از رفقای فدایی و بسر تیر (جان برکف) ماست. می‌خواهیم او را به حیث خردصابط (گروهیان) در امنیت دولتی مقرر کنید."

قادر می‌نویسد که از نجیب پرسیدم که "این فرد کی است؟ و نجیب در پاسخ گفت تخلصش دوستم است." او نوشته که "از این کار سرباز زدم ولی با دخالت بزرگ کارمل مجبور شدم تا حکم تعیین شدن دوستم را امضا کنم" به گفته قادر، دوستم به رتبه ژنرالی هم به امضای او رسید، در زمانی که ژنرال قادر وزیر دفاع افغانستان بوده است.

دوستم که از حمایت گسترده از یک‌های افغانستان برخوردار است، در سال‌های پایانی حکومت نجیب‌الله در اوایل ۱۹۹۲، تغییر جهت داد و به همکاری با مجاهدین آغاز کرد.

نیروهای به رهبری ژنرال دوستم که در اواسط ۱۹۹۰ میلادی بعد از پیروزی مجاهدین در کابل حضور داشتند، یکی از طرف‌های اصلی جنگ‌های خونین داخلی افغانستان به شمار می‌روند.

او پیش از سقوط دولت مجاهدین به رهبری برهان الدین ربانی توسط طالبان علیه او جنگید و حتی مدتی را نیز با گلبدین حکمتیار، رهبر حزب اسلامی افغانستان متحد شد. ژنرال دوستم در اوج قدرت خود در ۱۹۹۷، در شمال افغانستان قسماً یک مستقل ساخته بود، تمامی امور این مناطق را کنترل می‌کرد و پول جداگانه چاپ کرده بود. در این سال‌ها بود که هوادارانش، به او لقب "دوستم پادشاه" داده بودند. بعد از

سقوط طالبان، او در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۴ به عنوان نامزد شرکت کرد ولی رای نیاورد. حامد کرزی بعد از پیروزی‌اش او را به عنوان فرمانده ستاد مشترک نیروهای مسلح افغانستان تعیین کرد ولی این پست بعد از ادعای اکبربای، رئیس شورای ترک‌تباران افغانستان که گفت از سوی افراد دوستم ربوده شده و مورد ضرب و شتم قرار گرفته به حالت تعلیق درآمد.

در انتخابات سال ۲۰۱۴ او معاون اول محمد اشرف غنی شد. این معاونت نیز برای آقای دوستم زیاد دوام نکرد و بعد از مطرح شدن اتهام سوء رفتار جنسی توسط احمد ایشچی، آقای دوستم بار دیگر خانه‌نشین و بعد به تبعید خودخواسته به ترکیه رفت و در تازه‌ترین انتخابات ریاست جمهوری به ائتلاف عبدالله عبدالله پیوست.

مارشال محمد قسیم فهیم

آقای فهیم دومین مارشال افغانستان

آقای فهیم دومین مارشال افغانستان بود. او که در دوران حکومت حامد کرزی، به عالی‌ترین رتبه نظامی - مارشالی - رسید، به دنبال کشته شدن احمد شاه مسعود، فرمانده ارشد جبهه متحد ضد طالبان در یک حمله انتحاری، به شهرت رسید.

آقای فهیم رهبری نیروهای مجاهدین را در مبارزه علیه طالبان به عهده گرفت و نقش مهمی را در فروپاشی رژیم طالبان با حمایت هوایی جنگنده‌های آمریکایی بازی کرد.

پس از فروپاشی رژیم طالبان و برگزاری اجلاس بن، آقای فهیم به عنوان معاون اول دولت موقت و وزیر دفاع افغانستان تعیین شد.

مارشال فهیم پس از فروپاشی طالبان نیز در صحنه سیاسی افغانستان حضور داشت، به استثنای پنج سال اول دوره ریاست جمهوری حامد کرزی، که به دلیل عدم حضور در دولت، خانه‌نشین شد.

در پنج سال ریاست جمهوری آقای کرزی، مارشال فهیم گوشه نشینی اختیار کرد اما هر از گاهی از اداره آقای کرزی در زمینه آنچه که او کنار زدن مجاهدین از قدرت می‌خواند، به شدت انتقاد می‌کرد.

تا آنکه حامد کرزی در دومین دور انتخابات ریاست

جمهوری، یک بار دیگر به سراغ آقای فهیم رفت و او را بار دیگر به عنوان معاون اول خود معرفی کرد. آقای فهیم هنوز دور دوم ریاست جمهوری آقای کرزی پایان نیافته بود که به دلیل سکت قلبی در سال ۲۰۱۴ جان داد.

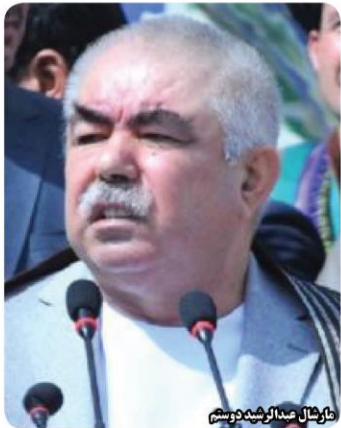
مارشال شاه ولی خان

شاه ولی خان نیز اولین مارشال افغانستان بود. او از شخصیت‌های سیاسی و نظامی این کشور محسوب می‌شد. از خانواده سلطنتی افغانستان بود. مارشال شاه‌ولی عموی محمد ظاهر، پادشاه پیشین و محمد داوود خان، اولین رئیس جمهوری افغانستان بود. برادر اصلی او شاه محمود خان، نخست وزیر افغانستان در زمان سلطنت چهل ساله ظاهرشاه بود.

مارشال شاه ولی در سال ۱۹۰۶ میلادی فرمانده گارد شاهی افغانستان بود. در سال ۱۹۲۱ نیز فرماندهی نیروهای سواره نظام را به عهده داشت و از سپاهیان شاه امان الله محسوب می‌شد.

شاه ولی خان فرماندهی نیروهای را به عهده داشت که در سال ۱۹۲۹ میلادی باعث سقوط پادشاهی حبیب‌الله کلکانی شد و به همین دلیل از او به عنوان "غازی و فاتح کابل" نیز یاد می‌شود.

بخشی از خاطرات او در شماره ۱۹ مجله وحید ایران چاپ شده و در آن آمده است که "اولین سفر من به تهران به عهد رضا شاه ... سر سلسله دودمان پهلوی بود و در آن زمان من از اروپا به کابل باز می‌گشتم. او می‌نویسد: "اثاثیه و لباس‌های خودم را از راه هند به کابل فرستاده بودم و با لوازم سفر به ایران آمدم تا به کشور خود بروم. در تهران شاه از آمدن من مستحضر شده و آقای علم، وزیر دربار وقت به دیدن من آمد و گفت که شاه مایل است که شما را ببینند. مرا نیز اشتیاق فراوان بود، لیکن با خود لباس رسمی آمده نداشتم و به آقای علم گفتم که لباس‌های خود

مارشال عبدالکریم فهیم

را از طریق هند به کابل فرستاده‌ام و زبینه نیست که با این لباس‌ها به خدمت پادشاه برسم."

او می‌نویسد: "علم مطلب را به شاه رسانده و شاه اظهار داشته بود که ما خود ایشان را می‌خواستیم ببینیم نه لباس‌هایشان را."

تأثیرات ویروس کرونا بر اقتصاد ابر قدرت‌ها

نویسنده: محمد ناصر محمدی کارشناس حرفه‌ای

در اقتصاد سرآمدترین، در علم و صنعت بالاترین و در نیروی نظامی قوی‌ترین هشتم اما گزارش‌ها از تلفات مردم آمریکا در مقابل دشمن نامریی حاکی از آن است که آمریکا هم در مقابل این ویروس ضربه سنگینی خورده است، در حال حاضر آمریکا با حدود بیش از دو میلیون نفر مبتلا به کرونا، با بیشترین فوت شده‌گان در جهان و بیش از بیست و پنج میلیون نفر بیکار، تبدیل به کانون اصلی کووید ۱۹ در جهان شده است. این بیماری همه‌گیر در آستانه نابود کردن ریاست جمهوری دونالد ترامپ است و پیامدهای مهمی نه فقط برای آمریکا بلکه برای کل جهان در پی دارد. فقط شرایط آمارهای اقتصادی وحشتناک نیست، بلکه وحشت واقعی در بازار کار است. بسیاری از مردم آمریکا به ترامپ اعتقاد داشتند چرا که او برای آنها شغل درست کرده بود، لیکن در حال حاضر تعداد بیکاران به ارقام وحشتناکی رسیده است، بطوری که آینده سیاسی جمهوری خواهان سخت به مخاطره افتاده است. توجه به این نکته مهم است که اعتراضات جهانی در ۱۰ سال گذشته در بسیاری از موارد ریشه در بحران مالی جهانی ۲۰۰۸ - ۲۰۰۹ داشته و این امر باعث عدم برخورداری فرصت اقتصادی و نارضایتی از دولت‌ها شده است. مهمترین مسئله در ذهن معترضین در کشورهای جهان، نبود فرصت اقتصادی، افزایش نابرابری و فساد نخچیان بوده است. در حال حاضر نیز به دلیل افت شدید درآمدها در اثر تعطیلی کرونایی و بدهکاری سنگین بازار مسکن به مؤسسات مالی و اعتباری آمریکا در ماه‌های آینده شاهد شروع موج حراج خانه‌های بدهکار و سقوط قیمت مسکن، شبیه بحران ۲۰۰۸ خواهیم بود.

در مورد کشورهای در حال توسعه نیز گزارش‌ها حکایت از نامناسب بودن وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشورهای درگیر کرونا دارد. بحران کووید ۱۹ و تأثیرات اقتصادی ناشی از آن، احتمالاً بسیاری از نارضایتی‌های اصلی را که موجب اعتراض گسترده سیاسی در یک دهه گذشته شده بود، را تشدید می‌کند. در نتیجه مهمترین نگرانی دولت‌ها، چگونگی مواجهه با مطالبات ناشی از خسارات کرونا و اعتراضات در پسا کرونا است، که چندان دور نمی‌باشد. بحران کرونا همه‌ی کشورها را در یک ردیف قرار داد و سازمان ملل برای اولین بار شاهد تنش میان مخالفان و متحدان با این دشمن مشترک نیست بلکه تأکید رؤسای همه کشورهای بر افزایش همکاری و همبستگی برای برچیدن بساط این ویروس مرگبار از جهان است. براساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، برای اولین بار در تاریخ معاصر جهان همه کشورهای توسعه یافته، در حال توسعه و اقتصادهای نوظهور همزمان در رکود قرار گرفته‌اند. این یک فاجعه جدی برای اقتصاد جهان است که باعث می‌شود رشد اقتصادی سال ۲۰۲۰ به پایین‌ترین سطح خود از زمان رکود بزرگ سال ۱۹۳۰ برسد و میانگین جهانی رشد اقتصادی، منفی ۲ درصد باشد. سرانجام، دیر و یا زود بحران بیماری همه‌گیر کرونا همچون سایر بیماری‌های واگیردار گذشته، رخت از جهان بر خواهد بست، اما زندگی اجتماعی بشرو، دیگر به شیوه گذشته نخواهد بود و شاید این واقعبیت تکان دهنده، درس عبرتی برای بشر باشد و در نتیجه، بسیاری از تنش‌ها و درگیری‌های عصر کنونی در آینده تکرار نشود.

پخش و گسترش ناپه‌نچار ویروس کرونا که وضعیت غیر قابل تصور را بر تمام کشورهای جهان تحمیل کرده است، انسان را وادار به بازنگری در مورد تأثیرات این ویروس بر اقتصاد ابر قدرت‌ها می‌کند، زیرا در سایه بحران کرونا ابر قدرت‌ها دچار چالش‌های می‌شود که تصور آن در گذشته خارج از اندیشه و گمانه زنی بود. بحران کرونا قوانین خاص و منحصر به خود را در همه‌جا تحمیل کرد، ابر قدرت‌ها از ترس دشمن نامریی که با چشم دیده نمی‌شود از کار و فعالیت‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دست کشیدند، شرکت‌ها و کارخانجات تعطیل شدند، شهرها قرنطینه شد در زمانی که اقتصاد در حال به زانو در آمدن است، دولت‌ها در حال امضای میلیاردها دلار پول برای خانوارها و شرکت‌ها هستند تا آنها بتوانند قرنطینه را پشت‌سر بگذارند. در همین زمان با ادامه تعطیلی کارخانه‌ها، ادارات و فروشگاه‌ها، درآمدهای مالیاتی دولت نیز به سرعت در حال کاهش هستند. مدت‌ها پس از اینکه کووید ۱۹- بار خود را ببندد و خطر آن از بین برود نیز کشورها باید با آثار این ویروس دست و پنجه نرم کنند. افزون بر آن، این ویروس مرگبار هیچ تبعیضی میان تمام ممالک مختلف دنیا قائل نشد و با همه به گونه یکسان و برابر رفتار می‌کند، در این میان تفاوتی میان جهان اول و جهان سوم، فقیر و ثروتمند، حاکم و محکوم و یا ستمگر و ستم‌دیده وجود ندارد. ویروس کرونا با بیرون همه‌ی مذاهب و ادیان برخورد مساوی دارد و از هیچ گروه و کیش معینی جانبداری نمی‌کند، سینماها، کلیساها، نایت کلب‌ها، مشروب‌خانه‌ها، مکان‌ها، میدان‌های ورزشی، و... را بر تمام گروه‌های بشری بسته است و همگان را وادار کرده است که به گونه‌ی افرادی در جستجو کارها خود باشیم و یا در خانه‌ها خود بمانیم و در اینجاست که آهنگ فرهاد دریا در مورد ویروس کرونا به ذهن آمد " خانه جایی ماست - کرونا ده بیرون است.

امروز نیاز انسان به ضرورت‌های زندگی در چارچوب مواد اولیه مانند آب و غذا، پوشاک در حد نیاز و ابزارهای بهداشتی کاهش یافته است و کمتر کسی به دنبال تجملات و خود آرای می‌گردد. با تشدید بحران بیماری کرونا بشر دیگر نیازی به انباشتن پول در بانک‌ها احساس نمی‌کند و آرزوی داشتن موتورهای لوکس، قایق‌های مدرن و صدها مورد تجملی دیگری نمی‌شود و حتی سلاح‌های هسته‌ای و موشک‌های پیشرفته نیز در این بحران، هیچ استفاده و کاربردی ندارد، بالاترین آرزوی افراد جامعه، نجات از شر ویروس مرگبار کرونا و زنده ماندن است. این بیماری هلاک کننده آنقدر همه‌گیر شده است که دامن اکثریت کشورهای جهان را گرفته است. در حال حاضر که همه کشورها درگیر این ویروس هستند دولت‌ها دو نگرانی عمده دارند؛ اول سلامت افراد جامعه و دیگری متوقف نشدن چرخه تولید و اقتصاد است که تبعات مخربی همچون بیکاری گسترده را به همراه دارد، حتی این بیماری در قدم نخست، بر پر جمعیت‌ترین کشور جهان و یکی از پیشرفته‌ترین قدرت‌های نظامی و اقتصادی جهان و رقیب سرسخت ایالات متحده آمریکا یعنی چین تاخورد و با تمام قدرت فناوری خود باز هم خسارات سنگینی اقتصادی و جانی متحمل شد. چین که به عنوان دومین اقتصاد بزرگ دنیا شناخته در سه ماه اول سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سه ماه اول سال گذشته اقتصادش ۸/۶ درصد کوچکتر شده است. در گزارش صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی چین ۲/۱ درصد در سال جاری اعلان شده که کمترین میزان از سال ۱۹۷۶ به این سو می‌باشد این آمار و ارقام نشان می‌دهد که بازگرداندن اقتصاد جهان روی ریل و ایستادن این اقتصاد روی باهای خود چقدر مهم است.

سیس رو بطرف کشورهای پر قدرت اروپایی کرد اروپایی که خواستگاه بزرگترین انقلاب در تاریخ صنعت و فناوری یعنی انقلاب صنعتی بود که تلفات بسیار سنگین تا هنوز بر جا گذاشته است؛ تاکنون بیش از یک میلیون مورد ابتلا به کرونا به طور رسمی در اروپا تأیید شده که بیش از نیمی از مجموع موارد ابتلا در جهان است. بسیاری از رهبران قدرتمند جهان معتقدند که وضعیت جهان را می‌توان به قیل یا پس از کرونا تقسیم نمود. مکرون می‌گوید " روزی که پیروز شویم، روز پیش از کرونا نیست"، تغییرات بسیار عمیق خواهیم داشت. بعدا روی طرف بزرگترین هژمونی دنیا یعنی آمریکا کرد، آمریکای که مدام وقت به جهان یاد آوری می‌کرد که من بهترین، قوی‌ترین و مهم‌ترین کشور جهان هستم یعنی

تجلیل از روز ملی بیرق در هرات

که از بیرق ملی پاسداری کنیم و با اهتزاز آن وحدت و آینده بهتری را برای کشور رقم بزنیم. با این وجود؛ فعالین مدنی در هرات راهپیمایی جوانان در روز بیرق ملی را، نماد وحدت خواهی می‌دانند. سید اشرف سادات؛ فعال مدنی در هرات روز پرچم ملی را فرصتی برای یکپارچگی و وحدت افغان‌ها دانسته و از طرف‌های درگیر جنگ خواست که به پاسداری از روز بیرق ملی و عید قربان به خشونت‌ها پایان دهند. روز هفتم اسد، روز بیرق ملی در افغانستان نام‌گذاری شده است و از این روز در حالی در کشور تجلیل می‌شود که بسیاری از ولایات افغانستان همه روزه شاهد ناامنی هستند.

پله‌های ترقی است. با این حال، سید عبدالوحید قتالی والی هرات که در جمع مردم حضور یافت، بیان کرد روز ملی بیرق، نماد جمهوریت است و امیدواریم که در سال‌های آینده و در فضای مطمئن‌تر همه فرصت این را پیدا کنند که به میل خود این بیرق را به اهتزاز آورند. والی هرات ادامه داد: "ما در جنگ کامل قرار نداریم، و در صورت برقرار نشدن آتش بس ما توانایی دور ساختن مخالفان را داریم." در همین حال، آریا رئوفیان رییس اداره اطلاعات و فرهنگ هرات، ضمن تبریکی این روز گفت، این وجیهه همه‌ی ماست

گزارشی از فریبا اکبری

روز بیرق ملی در هرات با برنامه‌های فرهنگی، هنری و برافراشتن بیرق ملی کشور تجلیل شد. در این روز شماری از جوانان هرات با راهپیمایی در جاده‌های مرکزی بیرق ملی کشور را بلند کرده و از طرف‌های درگیر جنگ در افغانستان می‌خواهند که صلح کنند و در زیر پرچم ملی افغانستان زندگی آرام داشته باشند. ثریا شجاعی یک تن از جوانان ولایت هرات بیان می‌کند، هدف از این گردهمایی و جمع شدن مردم این است که که بگویند، ما به وحدت نیاز داریم و ختم جنگ تنها راه رسیدن به وحدت و طی کردن

معارف هرات با ۳۰ درصد کمبود تعمیر درسی روبرو است

کتابخانه از فرمانداری

همچنان مسدود باشد و فرزندان ما با کمبود امکانات و عقب افتادن از درس مواجه باشند. این در حالیست که بعضی از مکاتب در ولسوالی‌ها حتی پیش از شیوع ویروس کرونا نیز مسدود بوده است، که به گفته ریاست معارف هرات هم‌زمان با گشایش مکاتب‌های نواحی پانزده‌گانه هرات فعالیت‌های مکاتب‌های مسدود شده نیز از سر گرفته خواهد شد. چندی پیش صنوف دهم، یازدهم و دوازدهم بازگشایی شد.

استفاده کنند و تعدادی از خانواده‌ها از ۴ ماه عقب افتادن فرزندان‌شان از درس نگران هستند. سیمیا مادر یکی از دانش‌آموزان است، او می‌گوید دخترم صنف پنجم مکتب است و از برنامه که ریاست معارف از طریق رسانه‌ها راه‌اندازی کرده بود نتوانست استفاده کند به دلیل آنکه کتاب در دسترس دخترم وجود نداشت و بخاطر گرفتن کتاب چندین بار به مکتب مراجعه کردم، اما گفتند کتاب موجود نیست. او می‌گوید: "من نگران هستم که مکاتب‌ها

مسوولان ریاست معارف هرات می‌گویند، معارف هرات با ۳۰ درصد کمبود تعمیر مکتب مواجه است.

زکریا رحیمی رییس معارف هرات، روز یکشنبه، ۱۹ اسد در یک کنفرانس خبری گفت: "قرار است تا سال آینده ۲۵۰ باب مکتب در ولایت هرات اعمار شود، اما با آن هم ما با ۳۰ درصد نبود تعمیر برای مکتب مواجه هستیم!"

رییس معارف هرات در مورد باز شدن مکاتب‌ها گفت، اگرچه باز شدن مکاتب‌ها به گونه‌ی کامل مشخص نیست و نظر به فیصله کابینه کشور باز خواهد، ولی به احتمال زیاد دروس صنف‌های ده، یازده، و دوازده در صورت نبود تهدید کرونا بزودی آغاز خواهد شد.

آقای رحیمی تأکید کرد که دانش‌آموزان معارف هرات متضرر نخواهند شد و بر اساس برآورد اداره معارف هرات ۵۰ درصد از دانش‌آموزان توانستند که از برنامه دروس غیر حضوری که از طریق رسانه‌ها پخش می‌شد استفاده کنند. وی گفت که در حال حاضر ۲۴ باب مکتب در هرات مسدود است، اما نه نظر به دلایل امنیتی. این گفته‌های رییس معارف هرات در حالی مطرح می‌شود که بعضی از دانش‌آموزان نتوانستند از برنامه دروس غیر حضوری معارف

دور سوم شماره ۱۴۲ - ۱۴۳ جوزا و سرطان ۱۳۹۹

۱۹

نماهای از آرامگاه خاتم‌الشعرا - عبدالرحمن جامی

گزارش از فریبا اکبری

در علم عرفان و تصوف پای در رکاب بزرگان تصوف آن زمان گذاشت. مهمترین تألیفات وی که بیشتر اهل شعر و عرفان به آن دسترسی دارند، شامل «دیوان اشعار»، «هفت اورنگ»، «نفحات الانس»، «بهارستان»، «لوايح»، «اشعه اللغات»، «تاریخ صوفیان»، «نقدالنصوص فی شرح نقش‌الفصوص ابن عربی»، «مناسک حج منظوم»، «مناقب جلال‌الدین» رومی «منشآت» و «تنی‌نامه» است. مورخان دست‌نوشته‌های جامی را که در قالب رساله و بالاتر از آن را بوده حدود ۱۰۰ اثر عنوان می‌کنند.

«خرگرد جام» از توابع خراسان قدیم در نزدیکی شهر هرات افغانستان به دنیا آمد. عبدالرحمن جامی در زمان سلطنت «سلطان حسین بایقرا» در سن ۱۳ سالگی شهر هرات را برای زندگی انتخاب کرد و سفرهایی را به مکه، بغداد و تبریز آغاز کرد. وی علوم دینی را در دوران نوجوانی در شهرهای هرات و در سفر کوتاهی به «سمرقند» فرا گرفت و زمانی که سرودن شعر را آغاز کرد، لقب جامی را به خاطر زادگاهش اختیار کرد. عبدالرحمن جامی علاوه بر شعر و عرفان به علوم منطق، فلسفه، حکمت اشراق، ریاضی و طب نیز واقف بود و پس از مطالعه و تحقیق

در شمال‌غربی شهر هرات، آرامگاه «نورالدین عبدالرحمن» فرزند «نظام‌الدین احمد» ملقب به جامی از مشهورترین شعرای فارسی‌زبان قرن نهم هجری قمری قرار دارد. گلدسته‌های آجری با ارتفاع بلند که اگر منازل مسکونی در اطرافش نمی‌بود، از دور دست‌های هرات نیز قابل تشخیص بود. این مکان، آرامگاه «نورالدین عبدالرحمن» فرزند «نظام‌الدین احمد» ملقب به جامی از مشهورترین شعرای فارسی‌زبان قرن نهم هجری قمری است. **جامی که بود.** جامی در سال ۸۱۷ هجری قمری در دهستان

آزمون کانکور در ولایت هرات برگزار شد

گزارشی از فریبا اکبری

تأخیر ابراز خرسندی کرد و گفت: " برای ما کیفیت مهم است و بعد از مدت طولانی دوری از تحصیل و تعلیم، علاقه‌مندی نسبت به فراگیری دانش بیشتر شده است."

سومین امروز بعد از ماه‌ها انتظار برای کامیاب شدن به رشته دلخواه خود می‌خواهد در کانکور اشتراک کند. او بیان می‌کند: "من خیلی خوشحالم که امروز می‌توانم در امتحان کانکور عمومی شرکت کنم، امسال با آنکه ویروس کرونا در همه عرصه‌های زندگی مان تأثیر گذاشت، من هم توانستم که آنچنان آمادگی بگیرم، اما باز هم اشتراک می‌کنم و امیدوارم به رشته دلخواه خود کامیاب شوم."

وی از مسوولان برگزار کننده آزمون کانکور عمومی می‌خواهد که شفافیت در کانکور را تضمین نمایند. گفتنی است که آزمون کانکور در ولایت هرات طی سه روز و در شش مرحله اخذ شد.

است، دخالت نیروی انسانی در کانکور به حداقل است.

با این وجود مسوولان محلی در هرات بیان می‌کنند که علاقه‌مندی به تحصیلات عالی در کشور روز به روز بیشتر می‌شود.

غلام داوود هاشمی معاون مالی و اداری سابق مقام ولایت هرات از برگزاری امتحان کانکور بعد از ماه‌ها

آزمون کانکور ولایت هرات روز پنج‌شنبه، ۱۶ اسد با حضور داشت مقام‌های محلی هرات، استادان دانشگاه و رسانه‌ها آغاز شد.

مسوولان دانشگاه هرات می‌گویند که در این آزمون بیش از ۱۳ هزار تن اشتراک کردند که ۵۹ درصد از آنان را دختران تشکیل می‌دهند.

عبدالله فایز رییس دانشگاه هرات، می‌گوید: " دانشگاه هرات بر اساس ظرفیت و زیر ساخت‌های موجود این دانشگاه، می‌تواند بیش از ۲۵۰۰ دانشجو را از طریق رقابت کانکور عمومی جذب کند، اما نظر به علاقه‌مندی بیش از ظرفیت دانشگاه هرات دانشجو معرفی می‌شوند و ما هم قبول می‌کنیم."

رییس دانشگاه هرات می‌افزاید که برای جذب دانشجوی بیشتر در دانشگاه هرات نیاز است که این دانشگاه ظرفیت و زیربنای بیشتری داشته باشد. عبدالقدیر خموش، سرپرست اداره ملی امتحانات کشور می‌گوید، در هرات بیش از ۱۳ هزار اشتراک کننده داریم و شفافیت کانکور به دلیل الکترونیک بودن آن بسیار زیاد

دور سوم شماره ۱۴۲ - ۱۴۳ جوزا و سرطان ۱۳۹۹

۲۱

رونمایی از اثر علمی - تحقیقی شورای متخصصان "موانع دموکراسی در افغانستان"

با این حال نور احمد حیدری معاون مالی و اداری مقام ولایت هرات نیز تحقیق صورت گرفته از سوی شورای متخصصان را جامع خوانده و استفاده از آن را برای تحقق دموکراسی در افغانستان مثبت توصیف کرد.

معاون مالی و اداری مقام ولایت تأکید کرد که حکومت‌داری خوب و تداوم دموکراسی نیازمند این چنین تحقیقات است.

این تحقیق شش ماه را در بر گرفته است و بر اساس برابند این تحقیق، چهار مانع اصلی فرا راه دموکراسی در افغانستان وجود دارد که شامل موانع سیاسی، اقتصادی، اجتماعی- فرهنگی و دینی می‌باشد.

گفتنی است که شورای متخصصان هرات از ۲۰ سال بدین سو در حوزه‌ی پژوهش و اطلاع رسانی در هرات فعالیت دارد.

نهاد است و نظر به یافته‌های آن چهار مانع سر راه دموکراسی در افغانستان وجود دارد که شامل موانع سیاسی، اقتصادی، اجتماعی فرهنگی و دینی می‌شود.

آقای فرهمند می‌افزاید، که برای برداشتن موانع دموکراسی دولت باید توجه به بخش اقتصادی داشته باشد و دغدغه اصلی مردم نان نباشد. در همین حال، عبدالله فایز؛ رئیس پوهنتون/ دانشگاه هرات از کارهای علمی تحقیقی شورای متخصصان استقبال کرده و خواهان تداوم کارهای تحقیقی این نهاد شد.

رئیس دانشگاه/ پوهنتون هرات افزود، امید است که برای تحول جامعه و پایداری دموکراسی از این دست کارهای تحقیقی در افغانستان بیشتر صورت بگیرد.

شورای متخصصان ولایت هرات دوشنبه، ۳ سنبله ۱۳۹۹ از ششمین اثر علمی - تحقیقی‌اش تحت نام "موانع دموکراسی در افغانستان" در پوهنتون/ دانشگاه هرات رونمایی کرد. رونمایی از این اثر علمی - تحقیقی با حضور رئیس و استادان دانشگاه، مقام‌های ادارات دولتی و دانشجویان/ محصلان صورت گرفت.

این تحقیق توسط پنج تن از استادان دانشگاه و اعضای گروه تحقیق شورای متخصصان هرات هر یک استاد سید محمد قبری، استاد سید جواد رامیار، استاد احمد ارشاد خطیبی، استاد نصیر احمد فرهمند و استاد عبدالصبور متین انجام شده است. رئیس شورای متخصصان ولایت هرات گفت، نهاد شورای متخصصان در پی این است که تحقیقاتی عری از سلیقه را برای مشخص کردن موانع پیشرفت در افغانستان انجام دهد تا برای حل معضلات جامعه از راه کار پیشنهاد شده آن استفاده شود.

رئیس شورای متخصصان می‌گوید: "در این شرایطی که مشکلاتی زیادی زندگی ما را فرا گرفته، اما با آن هم کانون‌های علمی-تخصصی مانند شورای متخصصان برای رشد جامعه کارهای تحقیقی انجام می‌دهند و اثرات علمی-تحقیقی این نهاد، یک دست‌آورد برای جامعه علمی هرات و افغانستان می‌باشد."

نصیر احمد فرهمند؛ استاد دانشگاه و عضو گروه تحقیق شورای متخصصان بیان کرد که، این تحقیق نتیجه کار شش ماهه گروه تحقیق این

دور سوم شماره ۱۴۲ - ۱۴۳ جوزا و سرطان ۱۳۹۹

۲۲

کارگاه آموزشی

"تحمل روانی"

در شورای متخصصان هرات

این کارگاه دو روزه روز پنجشنبه، ۳۰ اسد ۱۳۹۹ با توزیع تصدیق نامه برای بیش از ۴۰ دانشجو و علاقه‌مند پایان یافت.

مسئولان برگزارکننده این کارگاه، هدف از برگزاری این برنامه را بلند بردن سطح آگاهی اجتماع از تحمل روانی می‌دانند.

محمد رفیق شهیر؛ رییس شورای متخصصان هرات بیان می‌کند، کارگاه‌های شورای متخصصان هرات نظر به ضرورت‌های اجتماعی دایر می‌گردد و امیدواریم که برگزاری این کارگاه‌های آموزشی بتواند سبب تغییرات مثبت را در اجتماع شود.

این کارگاه توسط فضل‌الرحمن فاضل استاد دانشگاه تدریس می‌شود.

آقای فاضل در مورد ضرورت برگزاری چنین برنامه‌ها بیان می‌کند، که در طی ماه‌های گذشته کرونا روان مردم را به شدت تحت تأثیر قرار داده و حتی باعث افتادن خشونت‌های خانوادگی شده است و برگزاری این برنامه‌ها می‌تواند تا حدی مردم را به روال عادی زندگی‌شان برگرداند.

با این حال، شماری از اشتراک کنندگان این کارگاه آموزشی ضمن ابراز خرسندی از برگزاری این چنین برنامه‌ها، این کارگاه آموزشی را نظر به شرایط جامعه مهم قلمداد می‌کنند.

صدف یکی از اشتراک‌کنندگان این کارگاه آموزشی بیان می‌کند که این کارگاه برای من آموخت که چگونه رفتار خود را در محیط خانواده و بیرون تنظیم کنم.

وی می‌گوید: "حس می‌کنم آگاهی در مورد این موضوع از نیازهای اساسی جامعه ما شناخته می‌شود و می‌خواهم که این موضوع را برای افرادی دیگری که در جامعه ما زندگی می‌کنند، و از این موضوع به خوبی اطلاع ندارد برسانم.

عبدالقدیر فایز؛ یکی دیگر از اشتراک کنندگان این برنامه گفت، به دلیل اینکه دانشجویان مدتی از برنامه‌های آموزشی دور بوده‌اند و خانه‌نشینی از یک سو بر روی روان‌شان تأثیر گذاشته و ممکن که تحمل آنها نسبت به گذشته کمتر شده باشد و از سوی دیگر هم اشتیاق بیشتری برای فراگیری دانش دارند، بنابراین برگزاری این برنامه‌ها را در شرایط کنونی جامعه لازم و مفید می‌داند.

وی از دیگر نهادهای آموزشی می‌خواهد که این روزها برای پر کردن دوران قرنطینه بیشتر روی آگاهی‌دهی برای مردم کار کنند.

قابل ذکر است که شورای متخصصان هرات همواره کارگاه‌های آموزشی و تخصصی برای علاقه‌مندان با موضوعات مختلف برگزار می‌نماید.

باغ‌های پسته در زمین‌های وسیع فراه؛ 'خریدار' جهانی دارد'

دشواری‌های بزرگ مواجه کرده است. به همین دلیل اقدامات اداره زراعت برای ترویج تولید پسته با استقبال فعالان مدنی فراه روبرو شده است. محمد عوض دانیال یکی از آنان است. آقای دانیال می‌گوید: به پیمانه زیادی محصولات زراعتی مشابه کشت و وارد بازار می‌شود. از سوی دیگر یک سیستم قوی و منظم برای صدور محصولات زراعتی دهاقین وجود ندارد. در ضمن ایجاد یک سیستم صادراتی منظم، ایجاد تنوع در محصولات زراعتی هم می‌تواند خیلی موثر باشد. از آنجا که پسته یکی از محصولات پر فروش است و همه ساله از ایران به پیمانه زیاد وارد می‌شود، کشت این محصول در فراه می‌تواند خیلی مفید باشد.

با این همه، اداره زراعت در فراه می‌گوید بازارهای داخلی به محصولات و میوه‌جات خشک و تازه هر دو نیازمند است ولی در حال حاضر تمرکز این اداره بیشتر روی تولید محصولاتی است که هم بازار دارد

و هم فاسد نمی‌شود مثل پسته، خرما و عناب. براساس آمارهای اداره زراعت فراه، این ولایت ۵۶۰ هزار هکتار زمین آماده کشت دارد اما در حال حاضر تنها از یک پنجم این محدوده وسیع زراعتی استفاده می‌شود. اگر فراه بتواند از این ظرفیت استفاده کند و امکان این به وجود بیاید که محصول روی دست دهقان نماند زندگی خانواده‌های بسیاری در غرب افغانستان از لحاظ اقتصادی متحول خواهد شد.

دست دهقان بماند و به فروش نرسد وجود ندارد، بیشتر دهاقین ما به کشت پسته روی آورده‌اند. ریاست زراعت هم دهقانان را در این زمینه کمک می‌کند.

باغ‌های پسته با چهل درصد سهم مالی دهقانان ایجاد می‌شود. دهقانان مرکز فراه حالا خوشحال‌اند اما توقع کمک‌های بیشتر دارند. گل آقا از دهقانانی که به تازگی باغ پسته ایجاد کرده است می‌گوید: پسته به آب زیاد ضرورت ندارد. ما در منطقه‌ای هستیم که آب کم دارد. پسته بسیار خوب است. خراب نمی‌شود. خیار و گوجه هم کشت می‌کنیم اما یک روز که روی دست ما ماند خراب می‌شود. اما پسته این طور نیست.

اسدالله یک دهقان دیگر فراهی گفت: خواست ما از ریاست زراعت این است که نظارت کند و امراض را تشخیص بدهد. به دهقانان باید توصیه کند که چه نوع موادی استفاده کنند برای پیشگیری از امراض. همچنین ریاست زراعت باید بیشتر دهقانانی را حمایت کند که وضع مالی شان خیلی ضعیف است. عبدالرحمن یکی دیگر از دهقانان فراه به بی‌بی‌سی گفت پسته فراه حالا به دلیل کیفیت بالای آن ۹۰۰ افغانی فروخته می‌شود یعنی با قیمت بلندتر از پسته ایرانی.

تولید وافر و عرضه همزمان محصولات زراعتی در بازارهای فراه بسیاری از باغداران و دهقانان را با

اداره زراعت ولایت فراه در غرب افغانستان می‌گوید تلاش‌ها برای تولید محصولاتی که امکان ذخیره آن وجود دارد در این ولایت نتیجه داده است. این اداره می‌گوید در حال حاضر بر گسترش باغ‌های پسته در این ولایت تمرکز کرده است. ایجاد ۵۰۰ جریب باغ پسته در مرکز این ولایت به گفته مقام‌های محلی نشانه رغبت شدید دهقانان به کشت و تولید پسته است.

فراه در غرب افغانستان ولایتی است که وسیع‌ترین جغرافیای هموار را دارد. ولایتی که در زمینه تولید محصولات زراعتی همیشه پیشتاز بوده اما دهقانان و باغداران آن همیشه از ضعف اقتصادی شکایت کرده‌اند.

همه ساله محصولاتی مانند هندوانه، خیار و پیاز به علت وفور تولید و عرضه همزمان، بدون فاصله زمانی، به قیمت بسیار ارزان به فروش می‌رسد و گاهی حتی به علت نبود سردخانه و امکانات صدور آن‌ها به خارج از کشور فاسد می‌شود.

این وضعیت دهقانان و باغداران فراه را در چند سال اخیر به ستوه آورده است.

منان متین، رئیس زراعت فراه می‌گوید حالا کشت پسته در مناطق کاریزها، پشت رود، غلامان و حتی در ولسوالی بکوا این ولایت رونق یافته و اگر وضعیت به همین صورت دوام یابد به گفته او طی سال‌های آینده فراه یکی از تولیدکنندگان اصلی پسته در کشور خواهد بود.

به گفته آقای متین تلاش‌ها برای تولید محصولاتی افزایش یافته که از یکسو امکان ذخیره شدن آن وجود دارد و از سوی دیگر در بازارهای جهانی هم خریداران فراوان دارد.

آقای متین می‌گوید: نظر به اینکه پسته مارکیتهای جهانی دارد و حاصلاتش خیلی خوب است و در خیلی از وقت‌ها امکان اینکه به روی

نرخ زاد و ولد؛ سقوط حیرت آور تولد نوزادان در جهان

پژوهشگران می‌گویند که جهان آماده کاهش شدید تعداد تولد نوزدان نیست؛ یعنی تحولی که آثاری حیرت‌آور بر جوامع خواهد داشت. کاهش نرخ زاد و ولد به معنی آن است که در پایان قرن حاضر، تقریباً تمامی کشورها با کاهش جمعیت مواجه خواهند شد. در این میان، جمعیت ۲۳ کشور - از جمله اسپانیا و ژاپن - تا پایان قرن به نصف کاهش خواهد یافت.

میانگین سن نیز در تمامی کشورها به شکلی قابل توجه بالا خواهد رفت به نحوی که شمار کسانی که به هشتاد سالگی یا می‌گذرانند تقریباً به همان اندازه نوزادانی خواهد بود که متولد می‌شوند.

چه عاملی در کار است؟

در اصطلاح جمعیت‌شناسی، نرخ زاد و ولد به معنی متوسط تعداد فرزندانی است که یک زن در طول عمر خود متولد می‌کند، و این نرخ در حال کاهش است.

اگر این نرخ به زیر ۲.۱ کاهش یابد، جمعیت رو به کاهش می‌گذارد. در سال ۱۹۵۰، انتظار می‌رفت که هر زن به طور متوسط در طول عمر خود ۴.۷ فرزند داشته باشد. پژوهشگران مؤسسه مطالعات بهداشت سنجی وابسته به دانشگاه واشنگتن در آمریکا در گزارشی که در نشریه علمی لانسِت منتشر شده نشان داده‌اند که این نرخ تا سال ۹۷۰ نصف شده و به

دلیل کاهش نرخ زاد و ولد چیست؟

اگرچه هر وقت مشکل حاملگی مطرح است کمبود تعداد اسپرم به ذهن خطور می‌کند اما علت کاهش زاد و ولد ارتباطی به این مسأله ندارد.

دلیل اصلی آن افزایش شمار زنانی است که به تحصیل و کار روی می‌آورند و همچنین این واقعیت که اکثر زنان امروزه به وسایل جلوگیری از حاملگی دسترسی دارند. در نتیجه بسیاری از زنان فرزند کمتر را ترجیح می‌دهند.

از بسیاری جهات، کاهش نرخ زاد و ولد یک دست‌آورد موفقیت‌آمیز بوده است.

کاهش جمعیت در کدام کشورها بیشتر است؟

۲.۴ کاهش یافته بود و با ادامه همین روند، در سال ۲۱۰۰ به زیر ۱ تنزل خواهد کرد.

نتیجه اینکه پژوهشگران انتظار دارند که تا حوالی سال ۲۰۶۴، جمعیت جهان به اوج ۹.۷ میلیارد برسد و پس از آن تا پایان قرن حاضر به ۸.۸ میلیارد کاهش یابد.

پروفسور کریستوفر ماری، پژوهشگر جمعیت‌شناسی، به بی‌بی‌سی گفته است: "این تغییری کاملاً بزرگ است و بخش عمده جهان به سوی کاهش جمعیت حرکت می‌کند." وی افزوده است: "فکر کردن به این موضوع و درک اهمیت آن دشوار است زیرا این پدیده‌ای فوق‌العاده و مستلزم تحول در سازماندهی جوامع است."

پیش بینی شده است که جمعیت ژاپن که در سال ۲۰۱۷ به حداکثر خود یعنی ۱۲۸ میلیون نفر رسید تا پایان قرن حاضر به زیر ۵۳ میلیون کاهش یابد. در مورد ایتالیا، انتظار می‌رود که جمعیت این کشور نیز با سقوطی شدید از ۶۱ میلیون در حال حاضر به ۲۸ میلیون در همین مدت تنزل کند.

در میان ۲۳ کشوری که شاهد نصف شدن جمعیت خواهند بود - از جمله اسپانیا، پرتغال، تایلند و کره جنوبی - این کاهش در ایتالیا و ژاپن بیش از نصف است.

پروفسور کریستوفر ماری گفته است: "این تنزلی حیرت‌انگیز است."

جمعیت چین که در حال حاضر پر جمعیت‌ترین کشور جهان محسوب می‌شود تا چهار سال دیگر به حداکثر جمعیت خود یعنی یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون نفر خواهد رسید و سپس رو به کاهش خواهد گذاشت و در سال ۲۱۰۰ به تقریباً نصف این رقم، یعنی ۷۳۲ میلیون خواهد رسید. انتظار می‌رود هند جای چین را به عنوان پر جمعیت‌ترین کشور جهان بگیرد.

در مورد بریتانیا، پیش‌بینی‌های صورت گرفته حاکی از آن است که جمعیت این کشور در سال ۲۰۶۳ به بالاترین رقم یعنی ۷۵ میلیون نفر خواهد رسید و سپس در سال ۲۱۰۰ به ۷۱ میلیون تنزل خواهد کرد.

ادامه مطلب در صفحه بعدی

ادامه مطلب ...

در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا، جمعیت کشورهای ایران، عربستان، قطر، امارات، مراکش و سوریه کاهش خواهد یافت و این کاهش در مورد بعضی از کشورها مانند امارات شدید خواهد بود. در سایر کشورها، جمعیت افزایش خواهد یافت و در برخی از آنها، از جمله افغانستان، این افزایش چشمگیر خواهد بود.

طبق این آمار، در سناریوی به کار رفته برای تخمین‌های قبلی در این مقاله، جمعیت ایران از حدود ۸۲.۲ میلیون در سال ۲۰۱۷ به حدود ۷۰ میلیون در سال ۲۱۰۰ کاهش می‌یابد در حالی که جمعیت افغانستان از حدود ۳۳ میلیون کنونی به نزدیک ۱۳۰ میلیون خواهد رسید.

جمعیت تاجیکستان نیز از ۹ میلیون و ۲۴۰ هزار نفر به ۳۳ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر افزایش خواهد یافت. شمار عراقی‌ها نیز از ۴۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر در سال ۲۰۱۸ به بیش از ۱۰۸ میلیون در سال ۲۱۰۰ می‌رسد.

البته گزارش پژوهشگران دانشگاه واشنگتن سناریوهای متفاوتی را در نظر گرفته که هر کدام رقم متفاوتی را می‌دهد.

در مجموع، روند کاهش جمعیت یک پدیده جهانی است و از ۱۹۵ کشور جهان، نرخ زاد و ولد در ۱۸۵ کشور زیر حدی است که برای جایگزینی جمعیت و حفظ آن در سطح کنونی لازم است.

کاهش جمعیت چه اشکالی دارد؟

شاید به نظر برسد که کاهش جمعیت به نفع محیط زیست است زیرا جمعیت کمتر به معنی مصرف کمتر سوخت فسیلی و نیاز کمتر به جنگل زدایی به منظور تبدیل جنگل‌ها به اراضی کشاورزی است. در این مورد، پرفسور ماری معتقد است که "البته کاهش جمعیت برای محیط زیست خوب است اما مسأله در اینجا است که این کاهش با واژگونی ساختار سنی جمعیت یعنی افزایش شمار سالمندان نسبت به جوانان و تمامی عوارض منفی این تحول همراه خواهد بود."

پژوهش انجام گرفته در دانشگاه واشنگتن پیش‌بینی کرده است که:

تعداد افراد زیر ۵ سال از ۶۸۱ میلیون در سال ۲۰۱۷ به ۴۰۱ میلیون در سال ۲۱۰۰ خواهد رسید. در این مدت، تعداد افراد بالای ۸۰ سال از ۱۴۱ میلیون به رقم چشمگیر ۸۶۶ میلیون نفر افزایش خواهد یافت.

پرفسور ماری می‌افزاید: "این وضعیت باعث تغییر اساسی در جامعه می‌شود که برای من به عنوان پدر یک دختر هشت ساله نگران آینده هستم و نمی‌دانم وضعیت چه خواهد بود."

او تأکید دارد که "باید چنین تحولی به آرامی صورت گیرد."

راه حل چیست؟

کشورهایی مثل بریتانیا از مهاجران برای تقویت توان کاری جمعیت استفاده کرده‌اند تا کاهش نرخ زاد و ولد را جبران کنند.

اما اگر اکثر کشورهای جهان با کاهش جمعیت مواجه شوند، این راه حل نیز کارساز نخواهد بود. پرفسور ماری می‌گوید: "ما از وضعیتی که در آن از گزینه امروزی باز گذاشتن یا بستن مرزها به روی مهاجران به سوی وضعیتی می‌رویم که کشورهای مختلف برای جذب مهاجر به رقابت بپردازند زیرا نیروی کار کافی در جهان وجود ندارد."

بعضی کشورها سیاست‌هایی را برای افزایش جمعیت به کار گرفته‌اند که از جمله شامل امتیازاتی مانند مرخصی طولانی مدت برای مادران و پدران پس از تولد نوزاد، کمک مالی و شرایط بهتر کاری است اما اینها هیچ کدام جواب قطعی نداده است. سوئد توانسته است نرخ زاد و ولد را از ۱.۷ به ۱.۹ برساند اما کشورهای دیگر با وجود اجرا کردن سیاست‌های مختلف به نتیجه مناسب نرسیده‌اند. نرخ زاد و ولد در بعضی از این کشورها بسیار پایین است. مثلاً این نرخ در سنگاپور به حدود ۱.۳ می‌رسد.

پرفسور ماری می‌گوید: "بعضی‌ها این موضوع را به شوخی برگزار می‌کنند و فکر می‌کنند اگر وضعیت به همین شکل پیش برود، زنان تصمیم می‌گیرند بیشتر بچه‌دار شوند." او می‌افزاید: "اگر راه حلی یافت نکنید، ممکن است نسل بشر به تدریج و طی چند قرن منقرض شود."

مبارزه کشورهای مختلف چه شکلی دارد؟

پژوهشگران در مورد تلاش برای جلوگیری از تحصیلات و پیشرفت زنان یا محدود کردن دسترسی به وسایل پیشگیری از حاملگی هشدار داده و آن را نقض غرض خوانده‌اند.

پرفسور امیل وولست معتقد است که "واکنش مساعد و مناسب به کاهش جمعیت برای بسیاری از کشورها به یک موضوع مهم در سیاست‌گذاری تبدیل

خواهد شد اما نباید در این راستا بهداشت و حقوق زنان را به مخاطره انداخت و بازیچه قرار داد."

وضع آفریقا چه خواهد بود؟

در عین حال، انتظار می‌رود که جمعیت کشورهای آفریقای سیاه در مجموع تا سال ۲۱۰۰ سه برابر شده و به سه میلیارد برسد. پژوهشگران دانشگاه واشنگتن پیش‌بینی کرده‌اند که نیجریه با جمعیتی ۷۹۱ میلیون نفر به دومین کشور پر جمعیت جهان تبدیل خواهد شد.

پرفسور ماری می‌گوید: "ما در کشورهای بیشتری شاهد شهروندان آفریقایی تبار خواهیم بود و با افزایش شمار آنان در کشورهای مختلف تحول در رویکرد جهانی نسبت به چالش نژادپرستی اهمیت بیشتری خواهد یافت."

چرا نرخ زاد و ولد ۲.۱ چنین حساسیت برانگیز است؟ شاید فکر کنیم که رقم ۲.۰ یعنی اینکه هر زوج دو فرزند داشته باشد برای حفظ جمعیت جهان در سطح کنونی کفایت کند.

اما حتی بهترین خدمات درمانی نیز قادر نیست تضمین کند که همه نوزادانی که متولد می‌شوند به بلوغ و دوره کاری خواهند رسید. همچنین به طور متوسط، تعداد نوزادان پسر اندکی بیش از نوزادان دختر است و به این ترتیب، برای جایگزینی جمعیت در کشورهای پیشرفته نرخ زاد و ولد در حد ۲.۱ لازم است.

کشورهای گرفتار مرگ و میر بالاتر نوزادان به نرخ زاد و ولد بالاتری نیاز دارند.

نظر کارشناسان چیست؟

پرفسور ابراهیم ابوبکر، استاد یونیورسیتی کالج دانشگاه لندن می‌گوید: "اگر حتی نیمی از این پیش‌بینی‌ها به تحقق بیوندد، مهاجرت برای اکثر ملت‌ها یک امر لازم است و دیگر جنبه گزینه ندارد."

او می‌افزاید که "برای موفقیت در این راستا، باید به مبانی سیاست جهانی بیندیشیم به مسائلی مانند تغییر سن کاری جمعیت که برای حفظ نسل بشر و جلوگیری از کاهش شدید آن ضرورت دارد."

نمایشگاه هنر جوان در هرات برگزار شد

گزارشی از فریبا اکبری

شماره از جوانان در ولایت هرات به مناسبت از دوازدهم اگست روز جهانی جوانان نمایشگاهی را تحت نام " هنر جوان " راه اندازی کردند. در این نمایشگاه صنایع دستی در بخش بافندگی، خامک‌دوزی، مینیاتوری و دیگر صنایع دستی و هنری در ۲۰ غرفه به نمایش گذاشته شد. برگزار کنندگان، هدف از راه اندازی این برنامه را به نمایش گذاشتن تولیدات دستی اصیل افغانستان و به ویژه هرات می دانند. معروف صوفی‌زاده برگزار کننده این نمایشگاه بیان می‌کند، این نمایشگاه در پنج بخش صنایع دستی تولید شده در افغانستان را در معرض دید بازدیدکنندگان قرار داده و هدفش احیای صنایع اصیل هراتی می‌باشد. می‌گوید: " در این نمایشگاه پنجاه تن اشتراک داشته و تلاش می‌کنند که این صنایع دستی را در بازار بین‌المللی نیز به فروش برسانیم." نازنین یکی از افرادی هست که در این نمایشگاه تولیدات دستی خود را به نمایشگاه گذاشته است. گفت: دوران قرنطینه فضایی را مساعد ساخت که انسان را مجبور می‌کرد، دست به کارهای خلاقانه بزند، من هم در این نمایشگاه بعضی از تولیدات دستی خود را به نمایش گذاشتم، و دوست دارم که حمایت‌های مردم و دولت را با خودداشته باشم تا این صنایع را در نمایشگاه‌های بین‌المللی نیز به نمایش بگذارم.

ارسالان در این نمایشگاه سه ربات را به نمایش گذاشته است. می‌گوید: " از دولت می‌خواهم که از استعداد های جوانان حمایت کند، این طور دلگرمی و اشتیاق به پیشرفت در بین جوانان بیشتر خواهد شد." شماره سروری از بازدید کننده‌های این نمایشگاه ابراز داشت، این نمایشگاه قابل تحسین است اما، متأسفانه دولت توجه آنچنانی به جوانان ندارد. این نمایشگاه برای دو روز به روی بازدید کننده‌گان باز بود. از روز جوان در بسیاری از کشورهای جهان با تقدیر استعداد و دست‌آورد های جوانان تجلیل می‌شود در حالیکه در افغانستان تعدادی زیادی از جوانان تحصیل کرده از نبود اشتغال رنج می‌برند.

دور سوم شماره ۱۴۲ - ۱۴۳ جوزا و سرطان ۱۳۹۹

۳۷

صداها خانه یا محل کار چطور روی روحیه شما اثر می‌گذارد؟

احتمالاً شنیده‌اید صدای بچ بیچ در گنبد دایره‌ای شکل کلیسا می‌پیچد، یا سقف خمیده‌ای مثل طبقه زیرین ایستگاه قطار "گرند سنترال" نیویورک، صداها را از این سو به آن سو می‌برد. یک نمونه دیگر، حمام خانه است که باعث می‌شود صدای تان بهتر به نظر بیاید. این مکان‌ها احتمالاً به نظر ما خوشایند می‌آیند چون باعث می‌شوند احساس آرامش یا راحتی کنیم. در مقابل، تحقیقات نشان داده که مزاحمت صوتی با افسردگی و اضطراب ارتباط دارد و می‌تواند به کاهش بازدهی فرد منجر شود. برخی مطالعات نشان می‌دهند میان محیط ساخت دست انسان و سلامت روانی رابطه وجود دارد: زندگی کردن در اماکن شلوغ و پر سر و صدا ممکن است به احساس درماندگی منجر شود، در حالی که اتاق‌های ساکت با سقف‌های بلندتر می‌توانند تفکرات انتزاعی و حس آرامش را به دنبال داشته باشند.

وقتی صدای یک ساختمان احساسات شما را برمی‌انگیزد

تأثیر احساسی ساختمانی همچون ایاصوفیه در استانبول را در نظر بگیرید؛ یکی از معروف‌ترین بناهای استانبول که زمانی کلیسای جامع و مسجد بوده و حالا به موزه تبدیل شده (و دو باره قرار است مسجد شود). بیسرا پنجا، کارشناس هنر قرون وسطی در دانشگاه استنفورد آمریکا که روی جنبه‌های معنوی ساختارهای این دوره مطالعه می‌کند، می‌گوید: "این بنا از یک جنبه زیبایی‌شناسی صوتی برخوردار است که می‌تواند نیروهای الهی را احضار کند."

ادامه مطلب در صفحه بعدی

طریق گوش‌ها

ترور کاکس، مهندس صدا در دانشگاه سالفورد منچستر می‌گوید: "معماری شنیداری، نحوه گوش دادن ما به ساختمان‌ها و صدای درون‌شان و چگونگی واکنش ما به آن‌هاست." برای پیدا کردن راهی به سوی جهان، در ابتدا چشم‌های خود را به کار می‌اندازیم اما گوش‌ها به طور مداوم در حال جمع‌آوری اطلاعات از اطرافمان هستند و این به شکلی ناخودآگاه باعث تغییر احساس ما نسبت به فضاها می‌شود. بری بلسر، مهندس الکترونیک که قبلاً در مؤسسه فناوری ماساچوست در آمریکا مشغول به کار بوده، می‌گوید: "اگر با چشمانی بسته به اتاقی خالی پا بگذارید، می‌توانید آن را بشنوید. اندازه اتاق، این که سقف آن کوتاه است یا کف زمین موکت شده، همه این‌ها را از طریق بازتاب صدا از این سطوح می‌توانید بفهمید." بلسر که مبدع واژه معماری شنیداری است، می‌گوید: "همه این چیزها را می‌توانیم بشنویم، فقط توجه نمی‌کنیم."

سر و صدا، روحیه، بازدهی و سلامت روان

نحوه برهم کنش صدا و ساختار فیزیکی یک ساختمان می‌تواند در روحیه و احساسات ما تغییرات قابل توجهی ایجاد کند.

تا حالا برای تان پیش آمده در یک ساختمان احساس ناراحتی کنید و ندانید چرا؟ تا حالا به این فکر کرده‌اید که ممکن است از نظر صوتی اشکالی وجود داشته باشد؟

صدای تق تق آزاردهنده‌ای را به یاد بیاورید که در بعضی رستوران‌ها و دفاتر کار از سقف و کف زمین به گوش می‌رسد و همین طور صدای بلندگوهای ایستگاه‌های قطار که در فضا می‌پیچند و در نهایت به صوتی غیر قابل تشخیص تبدیل می‌شوند.

حتی اگر بلافاصله متوجه نشوید، در این مکان‌ها ممکن است به شکلی غیر ارادی احساس ناراحتی کنید. در عوض، وقتی روی کف چوبی برخی اماکن قدم می‌زنید، احتمالاً احساس آرامش می‌کنید. اما دلیل این اتفاقی‌ها چیست؟

هر یک از این ساختمان‌ها صدای خاص خودشان را دارند که از چگونگی رفتار صوت با ساختار آن‌ها سرچشمه می‌گیرد.

این باور که در طراحی ساختمان‌ها علاوه بر جنبه‌های کاربردی و زیبایی‌شناختی باید به ویژگی‌های صوتی هم توجه کرد، هر روز بیشتر به رسمیت شناخته می‌شود.

به همین دلیل برخی از مهندسان و معماران روی چگونگی شکل دادن به فضا و مواد مورد استفاده در ساخت آن‌ها تمرکز کرده‌اند. رویکردی که دانشمندان آن را هوشمندانه تلقی می‌کنند. "معماری شنیداری" - تجربه انسان از صدای درون فضا - می‌تواند تأثیری عمیق بر احساس آن‌ها نسبت به یک ساختمان و همین‌طور سلامت‌شان داشته باشد.

معماری شنیداری: تجربه یک مکان از

ادامه مطلب . . .

گفته می‌شود فضای داخلی گنبدی شکل و دیوارها و کفپوش مرمرین این بنا که ۱۵۰۰ سال پیش ساخته شده، به صداها جنبه‌ای فرازمینی می‌بخشد که گویی از عمق اقیانوس نشأت گرفته‌اند و این باعث ایجاد حسی ملکوتی در شنونده می‌شود. پنجوا می‌گوید: " این بنا آوازا و سخنرانی‌ها را به آن سوی دامنه زبان بشر می‌برد. "

در معماری جریان اصلی این جنبه تنها در ساخت سالن‌های کنسرت که باید از نظر ویژگی‌های صوتی بی‌عیب و نقص باشند، در نظر گرفته می‌شود.

اما پیشبرد این ایده، یعنی بنایی که به عنوان یک نوع آلت موسیقی عمل کند و در آن‌ها احساس آرامش، شمع یا تنش ایجاد کند،

وقتی فضایی که ویژگی‌های صوتی‌اش برای تقویت تنها یک صدا تنظیم شده چنین تأثیر عمیقی بر ما می‌گذارد، اتفاقی که این کار را با چندین صدا انجام می‌دهد چه اندازه بر ناخودآگاه ما اثر خواهد گذاشت؟

شی مایکل ترهان، معمار آمریکایی برای پاسخ به این سوال سراغ " سایمتیک " - علمی که به بررسی چگونگی لرزش سطوح تحت تأثیر امواج می‌پردازد- و تکنولوژی پرینت سه بعدی رفته است. او امیدوار است بتواند از این طریق ساختارهای سه بعدی در ابعاد بزرگ تولید کند که بشود در آن‌ها قدم گذاشت، در گام‌های " سی بمل " یا " دو ماژور " آواز خواند و انعکاس آن را شنید.

کاربردهای عملی و روش‌های درمانی

ترهان برای این هدف خود یک برنامه دارد: "

فوق‌العاده به نظر می‌رسد.

پایه‌های علمی معماری شنیداری

یک مطالعه در زمینه عصب‌شناسی که تأثیر ویژگی‌های صوتی یک ساختمان بر عملکرد مغز را بررسی کرده، نشان می‌دهد اگر برای مدت کوتاه به صدایی با فرکانس ۱۱۰ هرتز گوش دهیم، فعالیت مراکز ویژه یادگیری زبان در مغز ما کاهش یافته و بخش‌های مربوط به احساسات در آن پرکارتر می‌شوند.

این اتفاقی است که در " اتاق وحی " رخ می‌دهد، معبد زیرزمینی ۵ هزار ساله واقع در مالت که " سرداب حل سقلیتی " نام دارد و وقتی فرکانس صدای انسان در آن به ۱۱۰ هرتز می‌رسد، به جنب و جوش می‌افتد. انکار صداهای بیشتری به صدای اولیه اضافه می‌شوند و در همه جهات به حدی شدت می‌گیرند که در تمام پوست احساس مور مور به وجود می‌آید.

او می‌گوید: " باز آوایی / پژواک شدید در واقع هدیه ای است که آن ساختمان به ناظران می‌دهد؛ از صدای آن‌ها استفاده می‌کند و تا جای ممکن به آن وسعت می‌دهد تا تجربه‌شان را تشدید کند یا به اوج خود برساند. "

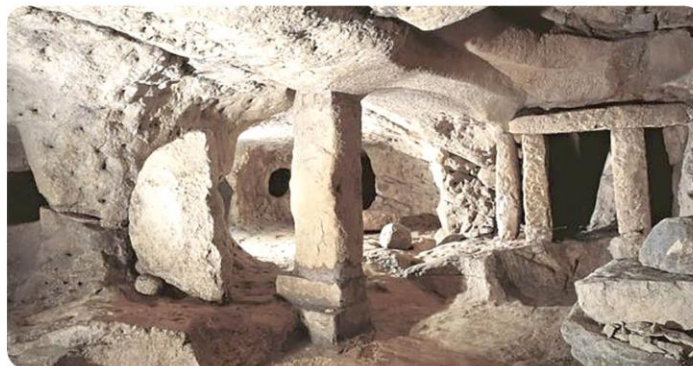
این امکان وجود دارد که بتوان از این روش برای هدفی فراتر از ساخت فضاهایی صرفاً برای تجربه حس لذت استفاده کرد و ساختارهایی بوجود آورد که می‌توانند برای درمان اختلال استرسی پس از آسیب روانی، افسردگی و بیماری پارکینسون به کار آیند.

سوزان ماگسامن، مدیر اجرایی " آزمایشگاه بین‌المللی ذهن و هنر " در دانشگاه جانز هاپکینز در بالتیمور آمریکا است. او عضو پروژه ای چند رشته‌ای است که روی ساخت نوعی کاملاً جدید از فضاهای درمانی برای بیدار کردن کودکانی که ضربه مغزی شده‌اند، تمرکز دارد. پروژه " اتاق حس " در بیمارستان " کندی کریگر " دانشگاه جانز هاپکینز، صداهایی مثل صدای مادر یا یک آهنگ، همین‌طور بوهایی مورد علاقه یا دمای هوا یا نور را برای هر کودک به طور خاص تنظیم می‌کند تا به او کمک کند زودتر و بهتر به هوش بیاید.

شهر اورویل در جنوب هند به داشتن بنایی به نام " ماتریماندیر " (در سانسکریت به معنای " معبد مادر ") می‌بالد، مکانی بی‌نظیر برای مراقبه که صدا نقشی کلیدی در آن بازی می‌کند

به این ترتیب دفعه بعد اگر یک ساختمان جدید چشم‌تان را گرفت، فقط به جنبه‌های زیبایی شناختی اکتفا نکنید و این را هم در نظر بگیرید که آیا این بنا می‌تواند به سلامت‌تان هم کمک کند؟

من به دنبال ساخت فضاهایی هستم که یک صدا را از بقیه جدا کنند، خیلی شبیه به آنچه 'ماتریماندیر' - گنبد طلایی واقع در شهر اورویل هند که برای مراقبه یوگا استفاده می‌شود- تنها با یک پرتوی نور انجام می‌دهد."

جوانان هرات در یک گردهمایی خواستار آغاز مذاکرات صلح میان افغانها شدند

گزارشی از فریبا اکبری

ولایت هرات می‌گوید: "خواستار من این است که هر چه زودتر گفتگوهای صلح افغانستان آغاز شود تا ما شاهد صلح دائمی در کشور باشیم، اما اگر این صلح زنان را از اجتماع دور و از کودکان و جوانان ما قربانی بگیرد نمی‌خواهیم." او می‌افزاید، هنوز هم در قسمت توجه به جوانان کاستی‌های وجود دارد و نمی‌خواهیم که این کاستی بیشتر از این باشد. مذاکرات صلح بین افغانها قرار بود ۱۶ اگست در دوحه قطر برگزار شود، اما به دلایل نامعلوم این گفتگوها به تعویق افتاد.

سید ذبیح‌الله حسینی؛ یکی دیگر از جوانان اشتراک کننده در این گردهمایی گفت، در کنار اینکه ما خواستار آغاز گفتگوهای بین افغانها و تسریع روند صلح هستیم، به دولت افغانستان پیشنهاد می‌دهیم که در گفتگوهای صلح تصمیمی نگیرند که آینده جوانان کشور را به خطر اندازد." در همین حال، شماری از جوانان با اینکه خواهان صلح در کشور هستند، اما می‌گویند، ما صلحی نمی‌خواهیم که از زنان و جوانان افغانستان دوباره قربانی بگیرد. معصومه احسانی؛ یکی دیگر از جوانان

تعدادی از جوانان در ولایت هرات روز سه‌شنبه، ۲۷ اسد در یک گردهمایی گروهی خواستار سرعت‌گیری روند صلح و آغاز مذاکرات میان افغانها شدند. این گروه همچنان خواهان نقش پر رنگ جوانان در پروسه صلح هستند. عارف جعفری؛ یکی از این جوانان بیان می‌کند: "خواستار ما تسریع روند صلح و آغاز گفتگو میان افغانهاست و اینکه نباید نقش جوانان در پروسه صلح افغانستان نادیده گرفته شود." او از دولت می‌خواهد که دستاوردهای جوانان در روند صلح افغانستان و گفتگوهای بین افغانها را مدنظر داشته باشند.

بحران جمعیت افغانستان را به کجا می برد؟

نفوس" را تدوین کرد. این پالیسی مورد تأیید شورای وزیران قرار گرفت که در آن زمان عبدالله عبدالله، رئیس اجرایی افغانستان، آن را رهبری می کرد، ولی به علت پیچیدگی های سیاسی توانست به کابینه، به رهبری محمد اشرف غنی، رئیس جمهور افغانستان راه یابد و مورد تأیید قرار بگیرد. بعد از انتخابات ۲۰۱۹، و آغاز دوره جدید کاری آقای غنی، تا هنوز این پالیسی از سوی رئیس جمهوری تأیید نشده است.

مصطفی مستور می گوید دولت مجبور است نگران رشد نفوس باشد و راه کارهایی را برای کنترل این رشد روی دست بگیرد.

درک افزایش جمعیت و رشد شتابزده آن، امروز بیشتر از هر زمان دیگری در میان سیاست گذاران افغانستان به وجود آمده است. آقای مستور می گوید در جریان سال های گذشته ناهماهنگی در عملکرد نهادهای مختلف دولتی و غیردولتی در خصوص جمعیت وجود داشت، ولی نظر به اظهارات او، تغییر کنونی و آنچه در این پالیسی ملی از اولویت ها قرار گرفته این است که، همه ادارات دولتی و غیردولتی، هر زمانی که پی تدوین پالیسی ای در حیطه کاری خود باشند، باید موضوع جمعیت را یک عامل عمده مورد نظر داشته باشند. بالا بردن سطح آگاهی عامه و پیش گیری از ازدواج های زودهنگام از مفاد دیگر این پالیسی است.

بنگلادش؛ موفقیت شگفت انگیز

تجارب بنگلادش در کنترل جمعیت از میان کشورهای منطقه نشان می دهد که تنها تنظیم خانواده؛ فاصله دهی میان بارداری و استفاده از امکانات پیش گیری از بارداری های ناخواسته می تواند رشد شتابزده جمعیت را کنترل کند.

خواستار ایجاد گفتن نامی در مورد افزایش جمعیت شد.

توماس مالتوس، نظریه پرداز معروف در زمینه جمعیت شناسی می گوید، رشد جمعیت تصاعد هندسی دارد (۲، ۴، ۸، ...). در حالی که رشد منابع شامل مواد غذایی تصاعد حسابی (۱، ۲، ۳، ...) دارد. افغانستان با آن که اقتصاد وابسته به زراعت دارد، اما توان تهیه غذای جمعیت ۳۳ میلیونی خود را ندارد. به عنوان مثال اگر آرد گندم را به عنوان ابتدایی ترین و پر طرفدارترین مواد غذایی فرض کنیم، براساس آمار وزارت زراعت افغانستان در سال ۲۰۱۹، ۲۴ میلیون تن آرد گندم وارد شده است و اگر مصرف آن را ثابت فرض کنیم، تنها برای تهیه نان خشک ۶۰ میلیون جمعیت، افغانستان باید واردات آرد گندم را دو برابر بسازد. این در حالی است که متغیرهایی مانند تأثیر خشکسالی، عوامل دیگر زیست محیطی و نامنمی را محاسبه نکردیم.

برآوردهای دولت افغانستان نشان می دهد که حدود ۲۲ میلیون از نزدیک به ۳۳ میلیون جمعیت افغانستان زیر سن ۲۴ سالند، بیشتر از ۷۰ درصد جمعیت زیر ۳۰ سالند. این نوع رشد در کشوری جهان سومی مانند افغانستان نسبت امکانات را با جمعیت به شکل فاحشی برهم می زند. خدماتی مانند تهیه آموزش و پرورش، صحت، اشتغال از چالش های ابتدایی ولی حیاتی است که دولت های آینده افغانستان با آن روبرو خواهند شد.

در سال های اخیر، مسئولان دولتی در افغانستان مرتب از افزایش جمعیت به عنوان یک مشکل بزرگ اقتصادی و اجتماعی یاد می کنند، سال گذشته، وزارت اقتصاد افغانستان "پالیسی ملی

میانگین میزان باروری زنان در افغانستان بیشتر از ۵ فرزند است. با ادامه این وضعیت جمعیت افغانستان تا سال ۲۰۵۰ بیشتر از ۶۰ میلیون خواهد شد.

آخرین برآوردهای دولت افغانستان جمعیت این کشور را حدود ۳۳ میلیون نشان می دهد: حدود ۴۷ درصد جمعیت زیر ۱۵ سال اند. بیشتر از هفتاد درصد این جمعیت روستا نشین اند. این کشور بالاترین نرخ رشد جمعیت را در منطقه داشته است. نظر به آمار دولت افغانستان در سال ۲۰۲۰ بیش از ۵۲ درصد از مردم افغانستان زیر خط فقر زندگی می کنند و نزدیک به ۱۲ میلیون از نبود امنیت غذایی رنج می برند.

برآورد جمعیتی افغانستان؛ چهره جوان کشور در چهار نمودار

جمعیت افغانستان در پانزده سال 'حدود پنجاه درصد' افزایش یافته است

نیمی از جمعیت افغانستان در 'فقر همه جانبه' به سر می برند

جمعیت کل جهان بیشتر از هفت میلیارد تخمین می شود، بیشتر از نیمی از این جمعیت در آسیا و یک چهارم این جمعیت در آفریقا زندگی می کنند. رشد جمعیت حالا موجب نگرانی جهان نیست، رشد جمعیت در کشورهای جهان سومی باعث نگرانی شده است. افغانستان جز هشت کشور جهان سومی است که رشد شدید جمعیت دارد و در عین زمان از مشکلات اقتصادی، اجتماعی و زیربنایی رنج می برند.

محمد اشرف غنی، چند ماه پیش، طی صحبتی با جوانان زیر نام تاریخ، فرهنگ و هویت ملی، از بحران جمعیت در سال های آینده صحبت کرد و

دولت بریتانیا نهاد ویژه‌ای برای جذب دانشمندان تأسیس می‌کند

این کشور را در بر خواهد داشت. دولت بریتانیا همچنین قرار است ۳۰۰ میلیون پوند برای ارتقای زیرساخت‌های علمی سرمایه‌گذاری کند و نوید حمایت از "مبتکران و ریسک‌پذیران" را داده است. این طرح شامل طولانی‌تر شدن زمان حضور فارغ التحصیلان خارجی پس از اتمام دوره دکتری است. دولت بریتانیا گفته است از تلاش‌ها برای مقابله با تغییرات آب و هوایی، ساخت داروهای جدید، تقویت امنیت ملی و بهبود خدمات عمومی پشتیبانی خواهد کرد. همچنین یک گروه متخصصان نوآوری برای بررسی چگونگی پشتیبانی دولت از تحقیقات "از مرحله ایده تا تولید محصول" تشکیل خواهد شد.

همچنین دانشجویان خارجی که دکتری خود را از تابستان ۲۰۲۱ به پایان برسانند، می‌توانند به مدت سه سال در بریتانیا زندگی و کار کنند. دولت بریتانیا همچنین می‌گوید خواهان تغییر سیستم مهاجرتی است تا درخواست ویزا برای دانشجویان جدید راحت‌تر شده و محدودیت زمانی تحصیل برای افرادی که در مقطع تحصیلات تکمیلی هستند حذف شود.

اقتصادی کشور به دنبال ماه‌ها قرنطینه به خاطر شیوع ویروس کرونا است. برخی متخصصان و دانشمندان هشدار داده‌اند ابهام و نامعلوم بودن وضعیت (ناشی از برگزیت) می‌تواند منجر به خروج محققان از بریتانیا شود. طرح اقامت دوساله برای فارغ‌التحصیلان خارجی دانشگاه‌های بریتانیا مهاجرت برای مردم بریتانیا تا چه اندازه مهم است؟

دولت بریتانیا همچنین گفته است موانع "غیر ضروری" به منظور ترغیب دانشمندان، محققان و کارآفرینان به کار و تحصیل در

دولت بریتانیا خواهان جذب افراد در رشته‌هایی چون ریاضیات، مهندسی و فناوری است. دولت بریتانیا گفته است نهاد ویژه‌ای دولت برای تشویق دانشمندان، محققان و مبتکران برای مهاجرت به این کشور تشکیل می‌دهد. "اداره استعداد" مأموریت دارد که مهاجرت به بریتانیا را برای این افراد "راحت‌تر و سریع‌تر" کند. این ابتکار عمل دولت بریتانیا زمانی صورت می‌گیرد که دولت بوریس جانسون، نخست‌وزیر این کشور در صدد بهبود اوضاع

